המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית

בס"ד, ירושלים, יום א' פ' דברים כ"ט מנחם-אב תשל"ד (21 ביולי 74)

דף היומי: חולין ס"ו

שנה כ"ה גליון 8642

המחיר 45 אגורות

חרדה באירופה מעימות צבאי ראשון בין שתי מדינות אירופיות מאז מלחמת העולם השניה

בריטניה וארה"ב הסכימו להפעיל לחץ על יוון וטורקיה ליישוב הסכסוך ✶ מועצת נאט"ו תומכת בצעדי ארה"ב

שטרסבורג, מוצ"ש — המזכיר הכללי של מועצת אירופה, לוז מנזוויף משוויץ מטוס[illegible] פנה בשבת לטורקיה ויוון וקרא להן למנוע התפתחות אשר עלולה להביא לקיומת צבאי ראשון בין שתי מדינות אירופאיות מאז מלחמת העולם השניה.

באתונה התכנסו ראשי הנציגויות הדיפלומטיות של 9 מדינות השוק האירופי המשותף, כדי לדון על תיאום עמדות ביניהן למען החזרת השלום השלום באגן המזרחי של הים התיכון. הפגישה נערכה לפי יוזמת שגריר צרפת באתונה.

בפאריס נמסר כי שגרירי צרפת בי אתונה ובאנקרה יבקרו לממשלות יוון ותורקיה אגרת משותפת של 9 מדינות השוק האירופי. על כך מסר שר החוץ הבריטי, הנס דיטריך גנשר, הי-שיחה בביקור קצר בפאריס, לשם שיחות עם עמיתו הצרפתי ז'אן סובאנר-רג.

סיבאנארג עצמו אמר הערב בראיון בטלביזיה הצרפתית, כי צרפת תפעל בצוה אחת עם שכנותיה הי-אירופיות. הוא ציין, כי 9 מדינות השוק פעלו בזהירות כדי לאחר שי-המצב בקפריסין החל להתחמם.

בריטניה וארה"ב יפעילו לחץ משותף

בריטניה וארה"ב הסכימו להפעיל לחץ מרבי על יוון וטורקיה, כדי ליישב את הסכסוך ולהשיב את השקט על כנו — אמר דובר משרד החוץ בלונדון.

שר החוץ הבריטי ג'יימס קלהאן קיים 5 שיחות טלפון עם עמיתו האמריקני ד"ר קיסינג'ר והם באו לכלל תמי-מות דעים על הצעדים הבאים. בינתיים החליטה בריטניה לשלוח תגבורות לקפריסין, כדי לסייע בפינוי האזרחים הבריטיים מן האי ולהגן על הבסיסים הבריטיים. מזכיר ההגנה הבריטי רוי מייסון הודיע כי ... לבסיס הבריטי בקפריסין, בכדי לקיים קשר ישיר עם שר ההגנה רוי מייסון להבטיח לו דיווח אישי על המצב.

ישיבת מועצת נאט"ו

חברות הברית האטלנטית, שהתכנסו בבריסל קראו לשתי חברות הברית, יוון וטורקיה להפגנת התאפקות ובריטניה לשיחות תלת צדדיות על קפריסין בלונדון. בהודעה שנמסרה בסיום ישיבה מועצת נאט"ו נאמר, כי בישיבה בוטאה התמיכה החמה לבאמצעי ארה"ב, הקריאה להתאפקות המפתחת המצבות בצעדים צבאיים המסלימים את הסכסוך והלחצה לבצו הורה לבאמצעים דיפלומטיים ליישוב המחלוקת.

בפאריס הכריז ראש הממשלה ז'אק שיראק, כי צרפת מודאגת מאד נוכח המצב בקפריסין וגוכח האפשרות של ציכות בין יוון וטורקיה שתי בנות ברית של צרפת. (צ"ה, צ"צ, יופ"ע)

יחידות צבא של תורכיה פלשו אתמול עם שחר לקפריסין ופתחו בקרבות למיגור המשטר החדש

יוון הכריזה על גיוס כללי ✶ כוחות קפריסין ויוון נהדפו לעבר ניקוסיה וקרבות נטושים מסביבה ✶ קרבות מתנהלים גם ליד העיר לימסול ✶ ניקוסיה מודיעה על הפלת 8 מטוסים תורכיים ✶ ומכחישה נפילת קירניה

ניקוסיה, מוצ"ש — מודיעה פלישה הבוקר לקפריסין זהיפה את הכוחות היהודים קפריסאיים מן החוף הצפוני של האי אל עבר שערי ניקוסיה הבירה.

יוון הודיעה על גיוס כללי של כוחותיה והחישה יחידות אל הגבול הטורקי.

כוחות יבשה, ים ואויר של טורקיה ההלו בפעולה עם שחר, התפרו על היפי הרפובליקה הקפריסאית מן הצפון, בקליטת הנמל קירניה ובדרום בקרבת לימסול. גלי מטוסי קרב הפציצו כטרות בקרבת ניקוסיה.

כ־12 שעות לאחר תחילת הפלישה הודיעה ממשלת אנקרה, כי ניקוסיה נפלה לידי הצבא הפולש. כתבים בניקוסיה לא יכלו לאשר ידיעה זו. סופר סוכנות ידיפו. בניקוסיה, וילבור האמבסמן מסר, כי קרבות עזים פרצו בכביש ניקוסיה קירניה, שאורכו כ־30 ק"מ מחוף הים עד עיר הבירה. צנחנים טורקים נחתו כ־16 ק"מ מנוקוסיה, ופילסו דרך באיזור הצרי שבין העיר והחוף הצפוני לבין עיר הבירה. בכל האיזור נמסר על קרבות קשים.

מטוסי קרב טורקיים במקולה

מטוסי קרב טורקיים הפציצו את מטה המשמר הלאומי הקפריסאי ואת מטה המשטרה בפרברי עיר הבירה. היוונים הקפריסאים שיגרו טנקים וי שוריונים אל הצפון, כדי להלחם בי פולשים הטורקים. רדיו קפריסין מסר על הפלת 8 מטוסים טורקיים. כן מסר רדיו ניקוסיה, כי 950 החיילים הקפריסאים היוונים המשרתים בקפריסין הצטרפו למערכה נגד הטורקים.

עשן היתמר לאורך "הקו הירוק" בניקוסיה, המפריד בין איזורי המגורים של הקהילה היוונית והטורקית. הופצציות וירויות נשמעו מכל איזורי העיר.

לדברי מטעם האו"ם בניקוסיה אמר, כי כוחות האו"ם הציעו פעמים לי הכריז על הפסקת אש, אולם המפקד היווני של המשמר הלאומי הקפריסאי דחה את ההצעה. אותו דובר אמר, כי הכוחות הטורקים מתקדמים לעבר ניקוסיה בתנועת מלקחיים.

קרבות גם בלימסול

על קרבות נמסר גם מלימסול, העיר השניה בגודלה באי והמרוכזי אוכלוסיה אזורים.

ממשלת טורקיה מסרה, כי בפלישה זו החל לאחר שנכשלו הצעדים הדיפלומטיים ליישוב הסכסוך, בהם נקטה ממשלת אנקרה לאחר ההפיכה בקפריסין שבוצעה בהשראה יוונית. ראש הממשלה התורכית הכריז:

"אנו באים לקפריסין כדי להשכין שלום, לא כדי לנהל מלחמה".

באתונה התכנסה ממשלת יוון לי-דיון בעשרת ימי... [illegible]

ספינה יוונית טובעה

אנקרה, מוצ"ש — ספינת קרב קפריסאית-יוונית טובעה ע"י כוחות הפלישה התורכיים בקרבת קירניה — על כך מסרה סוכנות הידיעות התורכית "אנטוליה".

הסוכנות מציינת כי הכוחות התורכיים פתחו באש לעבר הספינה, מאחר שזו תקפה אותם. (צ"צ)

ניקוסיה: קיסינג'ר סירב להתערב להצלת מאקאריוס

ניקוסיה, מוצ"ש — רדיו ניקוסיה הנתון לשליטת הנשיא החדש סאמפסון אמר כיום ד' כי ארה"ב לא תעשה מאמץ כדי להחזיר את הארכיבישוף מאקאריוס לשלטון.

בהסתמכו על ידיעות מוושינגטון אמר הרדיו, כי שר החוץ האמריקאי קיסינג'ר סירב להתערב כדי להציל את מאקאריוס.

הוא ציטט כאמור מערכת שפרסם בעיתון "ניו יורק טיימס", בו נאמר כי בימשל ניקסון רואה במאקאריוס את "קאסטרו של הים התיכון".

כוחות טורקיה גדולים פי 3 מכוחות יוון

בריסל, יום ו' — כוחותיה המצאיים של תורכיה גדולים בערך פי שלושה מכוחותיה של יוון, לדברי המכון הבינלאומי ללימודים אסטרטגיים שמשרדו בלונדון.

מאזן הכוחות הוא כלהלן: תורכיה — 455,000 חיילים סדירים, ובערך 800,000 אנשי מילואים. חיל היבשה — 365,000 חיילים עם 1,400 טנקים בדגמים שונים ושני גדודי טילים קרקע קרקע בדגם "הונסט ג'ון".

חיל הים — 40,000 חייל. החיל כולל 14 משחתות ו־15 צוללות.

חיל האויר — 50,000 חיילים המפעילים 298 מטוסי קרב, כולל 9 הי-קים על מפציצי קרב ולהקה של מי-טוסי יירוט פ־5א בתוצרת ארה"ב.

יוון בסך הכל 160,000 חיילים סדירים, ו־200,000 אנשי מילואים.

חיל היבשה — 130,000 חייל, 650 טנקים מסוגים שונים, טילי "הונסט ג'ון" וטילי קרקע אויר בדגם "הוק".

חיל הים — 9 משחתות, 7 צוללות, ויחידי 18 אלף חייל.

חיל האויר — 22,000 חייל, 225 מטוסי קרב כולל 7 להקים של מפציצי קרב ו־4 להקים של מטוסי יירוט בדגם פ־5א ופ־102 א. (יופ"ע)

מקאריוס מגנה את הפלישה לקפריסין

מוסקבה משהה תגובתה על המאורעות

ניו יורק, מוצ"ש — הארכיבישוף מאקאריוס, נשיאה המודח של קפריסין, גינה היום בניו יורק את הפלישה התורכית לארצו ואמר, כי אי אפשר להצדיק אותה.

בבית מלון בניו יורק, מוקף על ידי עוזריו הקרובים, אמר מאקאריוס, כי הוא מקבל את הידיעות על הפלישה במצב רוח קודר. הוא דוחה את הגיון מוקים של טורקיה לפלישה ויחד עם זה הטיל את האשמה על הכת הצבאית השלטת ביוון, על שהפיחה את קפריסין למצב. סרבו והיא שואה.

מאקריוס הביע תקוה, כי המעצמות הגדולות יצליחו לשים קץ למצב הסירבי המסוכן. הוא אמר, כי הזהו מגונה חסרות המעצמות של שלטונות אתונה היא שסיפקה עילה לטורקיה לפלישתה. הוא הוסיף, כי אין לומר שכבר מוצו כל האמצעים הדיפלומטיים ליישוב הסכסוך בדרכי שלום ה[illegible] השה, שכתוצאה מן הפלישה הטורקית תאיים סכנה על השלום באיזור כולו.

מוסקבה משהה את תגובתה על המאורעות בקפריסין

כלי התקשורת הסובייטים, אשר מיהרו לבקר בחריפות את ההפיכה הצבאית יוונית בקפריסין, מסרו היום בפרוטרוט על הפלישה הטורקית לאי, אך נמנעו מתגובה ישירה עליה.

דובר משרד החוץ הסובייטי אמר לסופר סוכנות "פראנס פראס" כי ממשלה הסובייטית תודיע על עמדתה לגבי פרשת קפריסין, כשהשעה תראה כשרה בעיניה. משקיפים סבורים, כי בריה"מ תקרא כנראה לפינויים מקפריסין של כל הכוחות הזרים התורחת לשלטון של במעלת מאקריוס הוקית. (צ"ר, צ"צ, יופ"ע)

האמנת נציג השלטון החדש בקפריסין לא הוכרה באו"מ

ניו יורק, מוצ"ש — משלחות הי-אויים דורשו להציג בכתבי האמנה של דיפלומט קפריסאי, שנתמנה על ידי השלטונות החדשים בניקוסיה לייצג אותה באו"ם — נמסר בשמם הדובר האו"מ.

ממשלת ניקוסיה החדשה מינתה את לוקיס פאפאפיליפו לנציגה באו"ם והוא הגיע אמש לניו יורק. הוא שיגר מברק למזכיר האו"ם קורט ואלדהיים וביקש לאפשר לו להגיש את כתב האמנתו בשבת בבוקר כדי שיוכל להשתתף בדיוני מועצת הבטחון על קפריסין אחר הצהריים.

אולם יועצו המשפטי של האו"ם אריק סוי השיב לו בשם ד"ר ואלדהיים, כי לנוכח החלטתה של מועצת הבטחון להכיר בארכיבישוף מאקריוס ובנציגה החוקי של קפריסין באו"ם זנון רוסידס כנציג קפריסין בדיון הנוכחי, אין אפשרות להענות לבקשה הכלולה במברקו על הדיפלומט הקפריסאי. (צ"ר)

שלום לישראלים בקפריסין

לכל הישראלים הנמצאים בקפריסין שלום — על כך הודיע סגן שגריר ישראל [illegible]

ארה"ב מביעה צער על פלישת טורקיה

ניקסון וקיסינג'ר עוקבים אחר המצב

וושינגטון, מוצ"ש — ארה"ב מבי-עה בשעת את צערה נוכח ההתערבות הצבאית של טורקיה בקפריסין.

הדובר אנדרסון, דובר משרד החוץ מסר לכתבים העתונות את ההודעה הי-צאה אחר שקיים מגע עם שר החוץ הנרי קיסינג'ר השוהה עתה בסן קלי-מנטה:

"אנו מצטערים על הפעולה הצבאית של טורקיה בקפריסין ... [illegible]

בוש[illegible] הבית הלבן הודיע כי הנשיא ניקסון וגם עם כל הגורמים ... דובר של הנשיא רונאלד זיגלר אמר כי "אנו עוקבים אחר המצב".

יעדיין כי בריטניה היא אחת הי-מדינות הערבית לצבאיותה של קפריסין.

ניקסון וקיסינג'ר עוקבים אחר המצב ... [illegible]

על כוונותיה של ארה"ב.

בסיבה שנערכה לפני שנודע על הפלישה התורכית לקפריסין הביע ד"ר קיסינג'ר תקוה כי המצב בקפריסין ישקט ואמר כי הוא "הרבה יותר רגוע מאשר ביום חמישי".

בשעה מאוחרת יותר, כנראה לאחר שנודע לו על הפלישה שוב את הי-סביבה בחיפזון.

סאבאנדראו: ארה"ב מילאה תפקיד בהפיכה בקפריסין

הפוליטיקאי היווני הגולה, אנדראס פאפאנדריאו אמר אתמול כי ארה"ב מילאה "תפקיד מכריע בהפיכה בקפריסין, הוא אמר כי מטרת ההפיכה היתה להביא את האי מוישלו לשליטתה של ארגון הברית הצפון אטלנטי, על ידי חלוקת קפריסין בין יוון ותורכיה. (יופ"ע, צ"ר, ר)

בריה"מ וטורקיה משהות כינוס מועצת הבטחון

נציג ארה"ב: אי הסכמה לקרוא מיד להפסקת-אש — כמוה כפשע

ניו יורק, מוצ"ש, — נציג ארה"ב באו"ם ... [illegible]

שה לקיים הצבעה על הצעת החלטה בריטניה, הקוראת לפינוי הקצינים היוונים והמשמר הלאומי הקפריסאי. בריה"מ יחד טורקיה דרשו דחיית את ישיבת מועצת הבטחון לשעות אחר הצהריים המוקדמות לפי שעון ישראל ... [illegible] שעת ישראל. המשלחת הסובייטית טענה, כי היא היתה לקבלת הוראות חדשות ממוסקבה. הנציג האמריקני הגיב על כך באומרו, כי המצב כה חמור שאי הסכמה מיידית בדבר קריאה להפסקת האש, כמוה כפשע.

טורקיה, שאינה חברה במועצת הבטחון אך השתתפה בדיון על קפריסין בקשת אף היא לדחות את הישיבה, עד אשר סגן הנשיא ה... ה[illegible] ... שנתכנס בו ... [illegible]

ראשי המטות הערביים התכנסו אתמול בקהיר

קהיר, מוצ"ש, — ראשי המטות הי-כלליים של מדינות ערב התכנסו בשבת בבוקר בקהיר — ... [illegible]

ביסגוה הסורה את האינטרסים הערבים. כיום כאפשר ... [illegible] (צ"ר צ"צ)

הממשלה התכנסה במוצב הפיקוד

הממשלה התכנסה ביום שני מוצב הפיקוד של המפה הצלו ושם עם ... [illegible]

הקוסמונאוטים הסובייטיים נחתו בשלום

מוסקבה, מוצ"ש, — הקוסמונאוטים הסובייטיים שיצאו לחלל ב"סויוז 14" נחתו באיזור שנקבע מראש לאחר שהות של 14 ימים בחלל — על כך מסרה ... [illegible] "טאס".

ערפאת: ארה"ב עדיין אינה מכירה בזכויות הפלשתינים

ביקורת על ההודעה המשותפת של מצרים וירדן בעתונים פרו-פלשתיני

אלג'יר יום ו' — יאסר ערפאת אמר אמש כי ארה"ב, לטורת מתקפה דיפלומטית שניהלה לאחרונה באזור זה קרב, עדיין אינה מכירה בזכות יוה העם הפלשתיני.

בראיון קצר עם סוכנות הידיעות האלג'ירית אמר ערפאת, כי לא ידוע לו על תכניות לשיחות בין נציגים של ארה"ב הארגון לשחרור פלשתין.

על השאלה אם הוא סבור כי ה-התקרבות שחלה לאחרונה מצד ארצות ערבית מסויימות כלפי ארה"ב, תסייע לפלשתינאים, השיב ערפאת: "ארה"ב לא שינתה את עמדתה כלפי הפלשתינאים".

"אמריקה מוסיפה לראות את העניין הפלשתיני בצורה בלתי כמציאותית. ועד כה, לא הכירו האמריקאים בזכויות הפלשתינאים, ובמקום זה הם מדברים רק על "אינטרסים פלשתינאים". יש הבדל גדול "בין זכויות ואינטרסים", אמר ערפאת.

להלן אמר כי הוא סבור שהמנהיגים הישראליים אינם מסוגלים כעת להסכים ביניהם כה לעשות לגבי עבר הירדן. הוא אמר כי הנהגת המחבלים מקווה להשיב את מטרותיה בכך שהיא תוסיף לעמוד על זכויותיה.

אשר לנסיון התפייסות בין ירדן והפלשתינאים עבר עוסקים מנהיגים ערביים מסויימים, "עלי לומר בראש ובראשונה כי המהפכה הפלשתינית נורסת שירדן, וביחוד המשטר הירדני ...

דני — הבבנו מלהשתתף במלחמה רמאדאן — בגדה באומה הערבית".

ערפאת התקבל על ידי נשיא אלג'יריה הוארי בומדיין והן ... ההודעות האחרונות.

בין היתר אמר לבומדיין כי "ההצהרה שהשכיע אהרון ידיב לגבי הפלשתינאים, הוכחשו להלוסין ע"י דבן תוך פחות מ־48 שעות. כך יכר לנו לעמוד על הסכסוך הפנימי שפרץ בישראל ובקרב ההנהגה הישראלית.

עתנים פרו-פלשתינאים מתחים ביקורת

עתונים פרו-פלשתינאים כהוו ביום ו' ביקורת חריפה על ההודעה המשותפת שפורסמה ביום הכיפי בתום שיחותיו של המלך חוסיין עם הנשיא סאדאת.

ההודעה המצרית-ירדנית, הבריה כי "הארגון לשחרור פלשתין הוא הנציג הלגיטימי של הפלשתינאים, חוץ מן הפלשתינאים המתגוררים בממלכה ההאשמית של ירדן". פירושו של דבר כי חוסיין עמד על זכותו לדבר בשם מליון הפלשתינאים המתגוררים בירדן.

אחד העתונים בבירות כתב "סאדאת כפעיק להוסיין את הגדה המערבית".

העתון המקורב למחבלים "אל מר הרר": "מדוע יילך הארגון לשחרור ... [illegible]

עתוני ירדן מרוצים מההודעה המצרית-ירדנית

יסודות חדשים לשיתוף פעולה בינערבי

רבת עמון מוצ"ש — עתוני רבת עמון הביעו ביום ו' קורת רוח מנוסח ההודעה המשותפת שפורסמה בתום שיחותיהם של המלך חוסיין והנשיא סאדאת בקהיר.

לדברי העתון הירדני הרשמי "אל ראי" כדובר בישיבה ע"י ברית בתלם הכנה יסודות חדשים לשיתוף הפעולה הבין ערבי ופתחה את הדרך לפעולה מתואמת בין ארצות העימות (סוריה, מצרים וירדן), לבין הארגון לשחרור פלשתין, כדי לסכל את התכניות הישראליות".

לדברי "אל דסתור", ההודעה להד־דפה המשותפת "יוצרת מצבה חדשה של הארגון לשחרור פלשתין יפעל יחד ובכל משקל רב יותר, בבירה שיתוף פעולה והיאום בין הארגון הי פלשתיני לבין ארצות העימות, ובייחוד ירדן, שבה גר הרוב של העם הפלשתיני".

מספר זה גם נתהה המגמה המטכה בדרישה הירדנית להפרדה כוחות בי חזית הירדנית ישראלית, הוסיף הי עתון.

"אל אורדון" מביע דעתה, כי "ההבנה שהופגנה על ידי מצרים וירדן כהוה כצעד גדול וחיובי לשחרור הגד ...

שהיו הערבים הכבושים והצבת הגי ... האומה הערבית".

בתים בלבנון נהרסו ע"י צה"ל

הודעת דובר צה"ל שנמסרה בשעה 10.00 אחר הצות אך לי י' נאמר: "הרוסה בתים בכפר פיתון בלבנון ... [illegible] ... לא ... הי נפגעים לצהרותי".

מקורות בלבנון: צה"ל חטף מבעלי הבתים שפוצצו

ביירות, יום ו' — שנים מן הבעלים של הבתים שאותם פיצצה יחידה יש-ראלית ביום חמישי בלילה בדרום לבנון, נחטפו — כך ... [illegible]

המקור אמר כי קבוצה ישראלי פש-צו שרישה בתים בכפר ביתון, בי כיתה כ־500 מטר מגבול ישראל. המ-בעלים של שני בנים בן ... [illegible]

דיון בהידוק קשרי הכלכלה הבינערביים

קהיר, מוצ"ש — המועצה הכלכלית של הליגה הערבית תתכנס בתחילת שבוע הבא ... [illegible]

שר התעשיה המצרי חוזר מבריה"מ

קהיר, מוצ"ש — שר התעשיה המצרי ... [illegible]

מטוס "אנטינוב" מצרי התרסק

קהיר, מוצ"ש — מטוס מדגם "אנטונוב 24" של חיל האויר המצרי התרסק בשעה בשעה 11.30 לפי שעון ישראל בסמוך לבסיס שבאש, שם ... [illegible] החיילים של האי"ם.

דובר כוחות האו"ם, שמסר על הת-אונה ציין, כי לא היו לא היו קורבנות בקרב חיילי האו"ם, אולם 4 אנשי הצוות של המטוס נהרגו כולם. חיילי האו"ם, הם שהתחלבו את הגויות של אנשי הצוות, אשר הועברו לבית החולים ... [illegible] (צ"צ)

פייסל עומד לבקר במצרים

ביירות מוצ"ש — המלך פייסל [illegible] ... [illegible]

לדברי העתון יתקיימו שיחות אלה את המנצעים שלוים כאחאת עם מנהי-גים ערביים אחרים כדי להאב את ה-עמדה של ארצות ערב.

אלכסנדר ליפא שפיגל — ניו יורק | שרה קוזלובסקי — בני ברק

מאורשים

מוצ"ש, אור ליום ב' בנ"א תשל"ד

אליעזר צבי ספרין — ירושלים | צפורה פייגא קופף — ירושלים

מאורשים

בס"ה, אור לכ"ט בתמוז תשל"ד

מרכז בית יעקב ירושלים | מכון בית יעקב למורות בארץ ישראל

ימי עיון תשל"ד

תכנית ליום שני ג' במנחם אב

בשעה 8.30
מה חיים ירט
א. "פרשת משפטים"
ב. "תו"י בתקופת הראשונים"
ג. "שיטות אור-קוליות בהוראת אנגלית"
ד. חוג לפיזיקה
✶ ✶ ✶

בשעה 10.00
הגאון הרב שרגא גרוסברד שליט"א
"יעודו של החינוך העצמאי"
✶ ✶ ✶

בשעה 11.00
"א. חינוך למצות בספרי הראשונים"
✶
הרב יצחק מן שליט"א
ב. "יהדות אירופה לפני השואה"
הרב חיים דב הורביץ שליט"א
ג. "פרשת שמות"
✶ ✶ ✶

בשעה 4.00
הרב יצחק מן שליט"א
א. "עקרונות מתודיים בהוראת תו"י בבתי ספר על יסודיים"
הגאון הרב יצחק גרינברג שליט"א
ב. "מתן תורה"
גב' רות אלתר
ג. "הוראת לשון לס"ס"
★ ★ ★

בשעה 5.30
הרב בצלאל לנדאו שליט"א
א. "רבני ירושלים בשנים ת"ר—ת"ש"
הרבנית חנה פינקל
ב. "מזמור י"ט כמקור לשיעור ביהדות"
★ ★ ★

בשעה 7.30
מדברי מהר"ל מפראג על "גלות וגאולה"

מכון "בית יעקב" למורות ירושלים

הודעה חשובה

כתות ו/— מורות מוזמנות היום בשעה 5.00 אחה"צ לאסיפה בקשר למסיבת הסיום, שתתקיים בבנין הסמינר.

בברכה
הוועדה המארגנת

נ.ב. נא להביא 10 לירות.

הסתדרות בנות אגודת ישראל בא"י
סניף בני ברק

הודעה למדריכותינו ב"בתי"ה" וב"בנות"

אסיפת מדריכות כללית תתקיים אי"ה ביום ב' ד' מנ"א בשעה 6.30 בדיוק, בבנין הסמינר בפוניבז', רח' הרב הירש 12.

בתוכנית:

הרב י. א. וולף שליט"א
על הנושא:
השיחה והסיפור בחינוך
✶
הרב צבי וולף שליט"א
יענה על שאלות המדריכות
בבעיות הדרכה
✶
המורה ה. במברגר תחי'
על הנושא:
סיפור טוב מהו?
✶
היערכות לקראת
1. סמינריון למדריכות
2. כינוסים בחודש אלול הבעל"ט
✶

את השאלות יש להפקיד במזכירות הסמינר עד יום ב', ג' מנ"א בשעה 1 בצהרים או בבית הבריכות, המו' חנה גרינימן תחי' ברח' הרדושי הריי"צ 5 ב"ב, עד יום ג' בשעות הערבים.

נא לדייק! השתתפות חובה!

כיבוד קל.

בברכה,
המרכזת

מספד מר ליום השלושים

על האי גברא רבה אדוננו מורנו ורבנו

הרה"ג ר' מנחם מנדל ב"ר אפרים הכהן ספיר ז"ל

תתקיים אי"ה מחר יום שני, ג' מנ"א תשל"ד (22.7.74) בשעה 7.30 בערב בביהכ"נ שטרקמן, רחוב וולפסון 23 תל-אביב.

עליה לקברו ביום שלישי ד' מנ"א (23.7.74) בשעה 4.30 אחה"צ מביהכנ"ס שטרקמן, לבית הקברות פוניבז' ב"ב.

גבאי בית הכנסת שטרקמן

כוס תנחומין

להנבאי המסור

הר"ר אפרים סלונימסקי הי"ו

על מות אביו הנכבד והישר מאיר הר"ר דב ז"ל

בנחמת ציון ינוחמו

בית הכנסת הגדול דזכרון משה

וחברת קובעי עתים לתורה

אזכרה

היום יום ראשון ב' מנ"א, בשעה 9.15 בבוקר, במלאת י"ג שנים לפטירתו של הרב החסיד

מוהר"ר חיים בנימין וירניק זצ"ל

יתאספו בני משפחתו, מוקירי ומעריצי זכרו לאזכרה ליד קברו שבהר המנוחות ירושלים

תחבורה מבית המנוח בשכון הרבנים

מרכז אגודת ישראל בא"י

مكامن الأصل

הרב ש. ה. פרוש

סידור הגאונים והמקו' והחסידים

אמרו רז"ל (ב"ק פב.א) דתניא (במכילתא בשלח) וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים, דורשי רשומות אמרו: אין מים אלא תורה שנאמר: הוי כל צמא לכו למים, כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה, מיד נלאו. עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהיו קורין בשבת ומפסיקין באחד בשבת וקורין בשני ומפסיקין שלישי וקורין בחמישי ומפסיקין ערב שבת כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה, (ועי' גם מגילה כא.א).

ספרים רבים נתחברו על הלכות קריאת התורה שנתקנה על ידי הרועה הנאמן משה רבינו ע"ה (רמב"ם פי"ב מהלכ' תפלה הל' א) אך דומה, כי עד עתה לא נתחבר ספר מושלם בכל הטובים כספרו של הגה"צ המקובל ר' משה יאיר וינשטוק שליט"א "סידור הגאונים והמקובלים" כרך ה' שהוקדש כולו לקריאת התורה וההפטרות. בנגלה, בנסתר ובחסידות. לפניך שפע של תורה במלא מובן המילה, המצית דברי הפוסקים והמקובלים בצורה שוה לכל נפש, החל מדברי חז"ל וכלה באחרונים בשפה ברורה והמצית. זכה המחבר דעסו ברוכה ותורתו פרה ורבה בכל מקצועות התורה, אך המיוחד שבו הוא שילוב הנגלה בנסתר בהתאמה מכוונת המאפשרת לכל אחד להתבשם בכל חלק מחלקי התורה כשהם מחוברים יחד בהרמוניה נפלאה האומרת שירה — שירתה של תורה.

הגרמ"י שליט"א הוא בראש ר' ראשונה „סיני", בקי עצום בכל חדרי תורה, ובהיותו טוב עין מעניק הוא גם לנו צעירי הצאן מלא חפניו ידיעות מאוצרו הבלתי נדלה. אם נאמר "ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים" (איוב יא.ט) הרי רק כשהנך נכנס לחצות הבושם של ר' משה יאיר חש אתה שאכן אין זו מליצה, אלא פשוטה כמשמעו, אחרי הכל "תורת ה' תמימה" כפירושו הבהיר של אור שבעת הימים הבעש"ט זי"ע שעדיין לא נגע בה אדם. אך כמובן „לא עליך המלאכה לגמור", וזהו ההתרשמות הראשונה מ"הרשת הספרי" של המחבר אשר כל רז לא אניס ליה.

להדוגמא. מיד בהתחלת הספר פרקי האותיות, הטעמים, הנקודות, מכלול ענינים בנגלה ובנסתר. השיטות השונות בצורת האותיות, תוכן התגין בנגלה ובנסתר. בשילוב הגדת רבו המובהק יחיד הדור בחכמת האמת בעל ה"סולם" זי"ע, סדרי הנקודות וצורה. כאן מופיע לפנינו ר' משה יאיר כגאון הדקדוק (בו הראה כבר נפלאות בספרו „מאור התורה") וכך הוא חורז מש"ס ופוסקים לזוה"ק וכתבי האר"י דרך שו"ת גדולי המשיבים של הלכות בדיני קריאת התורה, הבדל, הקריאה, מנין העולים מנהגים שונים. שלל של הברקות וההבהרות מראשוני הראשונים ועד "מנהגי ארץ ישראל" לר' יעקב גליס מיקירי ירושלים וסופריה.

זוהי גדלותו וענוותנותו של המחבר, שמסוה את ידיעותיו בצורת לקוטים. בעוד שבעצם יש כאן חכמה הרבה יותר מאשר מלאכה.

דומה ואין פרט ולו הזעיר ביותר שלא עמד עליו בספרו זה, וכאן מקום לציין בקשר למה שהעיר בשם אביו הרה"ג החסיד ר' מרדכי דוד וינשטוק זצ"ל התנא דבי נשיאה הרה"ק ר' דוידל' מלעלוב ירושלים זי"ע כי במנהג ההפטורות "אין להחסידים לאחוז בנוסח ספרד אלא רק בנוסח אשכנז" (ראה עמ' שכ"ט המקורות הנוספים שם) שיש הוכחות מספרי החסידות שונים שדברי תורתם נסבו על הפטרות — בנוסח אשכנז — כגון הפטרת שמות: הבאים ישרש יעקב ועוד, כך שבודאי צדק בהערתו זו.

אין ספק כי המחבר יזכה לברכה ותודה על זיכוי הרבים בספרו זה הנותן ליעף כח יתוקתו להוציא לאור בקרוב את הכרך התשיעי של הסידור כפי שכתב בסיום הספר "הגדה של פסח מהגאונים המקובלים והחסידים" מתוך בריות גופא והרחבת הדעת לכבודה של תורה שהיא לנו עוז ואורה.

חנוכת הבית

האמת ניתנה להיאמר, שמחתי לקבל את הספר „חנוכת הבית", לא משום שזה ספר ראשון במעלה, ולא אני ראוי לקבוע איזה ספר הוא בן ראשון במעלה, אין בכלל, לפי דעתי, בתקופה עלנו ספרים שמופיעים כעת, ראשונים במעלה, אבל שמחתי לציין בספר שהוא רובו ככולו עוסק בענינים שאינם נוגעים לכל למעשה. כל סעיפיו, כלבד סי' כ"ה, מדבר בעניני המקדש וקדשיו, אף שהיום אין מי שיזכה או יזכיר ענינים של נדרי ממרים, אם ניקח רק סימן אחד לדוגמא, הרי הלכות אלו מעוררים בנו שוב ושוב את הגעגועים לימי המשיח, לבנין בית המקדש, כאשר מדקק באופן התנוי ביותר והמהיר ביותר לדעת הלכות אלה, או, רבותי, נעמוד רובנו, מבושים ונכלמים משום שאיננו יודעים כאומה או כעם מאומה בהלכות אלה של קרבנות, של בנין בית המקדש, הלכות נדר ומעשר וכו'.

הרי אנו אומרים יום־יום: אהבה לי בכל יום שיבנא.

וכבר ההריע על כך מרן של כל ישראל ה„חפץ חיים" זי"ע, שהוא דיל היה כל כולו כלא צפיה לאותו יום שיכול להיות אף מחר, אם בקולי השבע, הוא עצמו הקים כולל אברכים על ידו שלמדו קדשים עם כל ההלכות הכרוכות בהם.

מצטיין ספרו של הרב המופלג ר' אברהם חנוך קוסינר שליט"א, הדן בענינים הקשים ביותר בש"ס, הן מפאת אי העיסוק התמידי בהם הן משום שאין הרבה מפרשים על מסכתות אלה — בעיקר בסגנון הרצאה והמקל על המעיין לרדת לעומק הדברים, והואיל ואין רבים המתמצאים בענינים אלה, הרי זכות גדולה וכבודת ברכה של מחבר שידע להסביר דברים שאינם הליכים אצל רבים. סגנון דברים זה מעיד על הרב המחבר שליט"א, שלא הסתפק בהבנת הדברים כשלעצמם, אלא עמל ויגע קשות כדי להבינם גם לאחרים, וכל שכן שיש צורך במלאכה מרובה כדי להסבירם גם לאלה שאינם מצאים בעניני קדשים, נדר, כתובה גדולה, הוספה על העיר והעזרות וכו'. יצא כך כבר מצידים הגר"א של הגה"ד סולובייצ'יק מהספכמר הימם.

בהפוך שלא בנוסף, אפשר להוכח כי הרב המחבר הוא עמקן, ויש בו הברקות פלאיות ממש. לא בכדי שיבחו אותו המסכימים בחריף. בין הסימנים המבריקים שלו ניתן לציין, את הסימן הראשון, בו הוא מיישב בין השאר את הסתירה בין הסוגיות של מבטלין ת"ת לבנין בית־המקדש (שמצות ת"ת ניתנה לידחות מפני מצוה עוברת, מפני שהיא בעצמה מצוה שאינה עוברת וכו'), אבל גם ביתר הסימנים ימצאו, אלה המתפעים הברקות באידות צינים, הרבה מכ"ג זה.

יהנו באד אלה שיעיינו בהקדמה בה הוא מדבר על הפרק „מזמור שיר חנוכת". ויצל שם זה נקרא הספר, כגון הכמצאו בקיאות וחריפות הן בהלכה והן באגדתא.

ייישר כחו של הרב המחבר, הלואי וזוכה לראות מכנו פרי הלולים בענינים אלה המקריבים אותנו לגאולה השלימה.

ד. ז.

*) ספר חנוכת הבית. חידושים וחקרי הלכה בהלכות המקדש וקדשיו ובמצות ענינים הנוהגים בפני הבית. מאת אברהם חנוך קוסינר, בני־ברק, תשל"ה.

בצלאל לנדוי

לראשית הישוב החסידי בירושלים

נסיון עלייתן של הבעש"ט — עליית גיסו, ר' גרשון מקיטוב לירושלים

בעוד צנתיים ימים, בשנת תקל"ז, תתמלאנה מאתיים שנה לעליה השיירה המאורגנת הראשונה של החסידים, בהנהגת רבי מנחם מנדל מויטבסק, רבי אברהם מקליסק ורבי ישראל מפולוצק. השיירה הנתת באות נפשות היא שתרמה חלק נכבד בביסוסו של הישוב היהודי בערי הגליל. בידם היתה ההנהגה בחיי הישוב האר"י עד ראשית המאה השביעית. כאשר ההנהגה עברה לירושלים.

למען הדיוק יצויין כי שנים רבות לפני כן כיד עם הופעתה של התנועה החסידית בזירת חיי הצבור, נפגש המגע עם אר"י, וכמה מאבות החסידות נשאו עיניהם לעלות אליה ונפשם ותשוקתם את משאת נפשם.

רבי יעקב יוסף מפולנאה בעל „תולדות יעקב יוסף", המפרש את שלשת סבי הגלות שישראל נתונים בהם: גלות השכינה, גלות הנשמה וגלות הגשמי, שגלו מאדמת ישראל תחת שליטת ארץ עם העמים, שכן „מגלות הנשמה והשכינה נמשך הגלות כמש בין האומות", ורק לאחר שיחזירו בתשובה יבוא תיקון הנשמה דהיינו שהשב הנשמה למקומה, ואזי ישובו בגלות הגשמית למקומן, לירושלים ממש".

תנועת החסידות, שהציבה בראש מטרותיה את קירוב גאולת ישראל, וכל מאמציה היו מכוונים לאוקמא שכינתא מעפרא, היתה קשורה מראשיתה עם ארץ ישראל. מחולל התנועה רבי ישראל בעל שם טוב אף יצא בביתו על מנת לעלות לארץ־ישראל אלא שלא איסתייעא מילתא. בכל פעם שהתכונן לצאת בדרכו לארץ ישראל, אירעו סיבות שהפריעו בעדו להגשים את משאת נפשו. הוא התגבר על המכשולים והגיע עד קושטא אולם שם עיכבוהו מן השמים והוא נאלץ לחזור לביתו.

עוד בימי התבודדותו ביערות תיכנן עליה לארץ ישראל, ובעל „שבחי הבעש"ט" מספר כי הגזלנים שהכירו את כחו הפלאי באו אליו והציעו לו „אדונינו, הנה אנחנו יודעים דרך קצרה לילך אל ארץ ישראל, דרך מערות ובחילות. אם רצונך לך נא אתנו, ואנחנו נהיה מורים לפניו הדרך אשר ילך בה". והואיל ללכת אתם, והנה בהליכתם בדרך היה גיא אחת עמוקה מלאה מים ורפש וטיט, הדרך הליכתם על כף אחד הבינה בעבר אל עבר, והיו נשענים על יתד אחד שהיו נתקעים באגם. והלכו הם תחלה וכשרצה הבעש"ט לילך עליה, ראה שבכאן הוא להט החרב המתהפכת וחזר לאחוריו, כי היתה לו סכנה גדולה אם היה עובר בעבר הזה".

למרות כשלון נסיעה זו לא התייאש הבעש"ט ונשא את נפשו לעליה לארץ ישראל, ובאגרתו המפורסמת אגרת עליית הנשמה, לגיסו רבי אברהם גרשון מקיטוב, הוא חוזר ומדגיש: „השם יודע שאין אני מייאש עצמי בנסיעה לארץ, אם יהי רצון השם, להיות עמך ביחד, אך אין הזמן מסכים לזה" והרמזים על שאיפתו זו הובעו ע"י הבעש"ט בהזדמנויות שונות.

קשר רוחני היה בינו ובין רבי חיים בן עטר בעל מחבר „אור החיים" הקדוש על התורה. חסידים מוסיפים כי בשעה שהבעש"ט התכונן לעלות לארץ ישראל התכוון להפגש אתו. אף שיגר לו לבעל „אור החיים" הקדוש את שאלתו „אם תהיה יכולה שיסע לירושלים ותראה עמו פנים בפנים". התשובה היתה שלילית, הם לא נפגשו, אולם אבות החסידות הוסיפו לספח מבחינה רוחנית את הקשרים עם ארץ הקודש.

כאמור, עשה הבעש"ט מחולל תנועת החסידות, את ההכנות לעליה אישית לאר"י ולעורר רחמים בשערי התפלה אלא שגברו המקטרגים ומכשולים רבים כנעו בעדו. הוא נשאר בגולה אך את כל להטו השקיע בתולדותיו לקירוב הגאולה.

לעומתו עלה לארץ גיסו, רבי גרשון מקיטוב וראשית דרכו לירושלים שם התרגש ביותר, כדבריו של רבי גרשון עצמו: „אני בבואי לעיר הקדש ירושלים, וראיתי שבבנה בכל כיס, נפלתי על אפי ובכיתי ואמרתי ,את ירושלים נבדלת כאלמנה. האך לבשה בגד אלמנותה, בגדים נאים. הלואי שראיתי בחורבנה".

באגרותיו, אשר הריץ אליהם מירושלים, סיפר ר' גרשון בהרגשותיו אלו גם את תפוצה הגולה, ונשתמרה בידנו עדות של רבי מאיר תאומים, המספר על כך בספרו „מאירת עיניים": „ראיתי כתב מארץ הקדש, מה שכתב החסיד ההדיר גרשון גיסו יאיר לגיסו המפורסם בעל שם טוב ז"ל ואני בבואי וכו'".

הדברים עוררו רושם עז גם בדור הבא, והם מובאים ע"י רבי יוסף, בנו של רבי מאיר, והוא אחד מגדולי הפוסקים בדורו, מחבר ספר „פרי מגדים" על השלחן ערוך „אורח חיים" (בהערותיו „אשל אברהם" סי' תקס"א, ס"ק א') שר' גרשון בא לירושלים וראה בשלוותה, עכו"ם יושבים בה ובכה ואמר, שזה שאומרים אחרת אלקים ואומיה, בראותי כל עיר יושלים של בנה על תלה בנויה, ועיר האלקים ירושלים של מעלה מושפלת עד שאול תחתית, שם ניכר החורבן".

ר' גרשון היה איפוא הראשון בתנועת החסידות שהגיע לירושלים, והוא זכה לקבלת פנים נלבבת ע"י התושבים עד כדי כך שחכמי ורבני הספרדים פנו אליו ורצו להטיל עליו את עטרת רבה של ירושלים.

בימים ההם כבר הגיע שמעו של הבעש"ט לירושלים ור' גרשון מספר לו לבעש"ט „שמך כבר נודע בשערי ירושלים, והחכמים שבכאן ביקשו ממני שאכתוב לך שתבוא לכאן לקבוע דירה ותאבין לראות פניך", אך ר' גרשון בעצמו יודע על הקשיים העומדים לפני גיסו „אבל מה אעשה שאני יודע בעצמך שאתה מוכרח להתעלל בעבור עולך, הרך מעצר דברים שנתיאשתי שתביא לארה"ק, אם לא שיבוא מלך המשיח במהרה בימינו".

ר' גרשון השתרש בירושלים ונמנה כאשכנזי יחידי בין חכמי ישיבת המקובלים המכונים בית אל, הן בימי כהונתו של המקובל רבי גדליה חיון, הן בימי כהונתו של הרש"ש הוא רבי שלום שרעבי, ובשנת תקי"ח הוא נכנס בין חכמי הישיבה המפורסמים בספר „אהבת שלום".

בעשלה התעתקע בירושלים סיפר ר' גרשון לעקור הזכנה והאשר נפטרה עליו אשתו הראשונה בשנת תקי"ן הוא מספר לו לגיסו הבעש"ט כי ההליס לצאת להחיל „לישא לו אשה הגונה לו", ואחד התנאים המפורסמים על ידו הוא „שתרצה ליסע עמי קודם חג הסוכות לירושלים תובב"א (ברכת הארץ סימן טל"ב).

ר' גרשון עצמו לא נשא אשה מבנות העדה הספרדית כי „אין המנהגים שוה ואין הלשונות שוה" אך בתו אסתר התארסה עם בנו של אחד מחכמי הספרדים הרב מיוחס רוביו רבה של חברון, החתן בתואר ע"י ר' גרשון „חשוב כאדם חכם חשוב ומובהק בין אנשים".

באגרתים יצויין שר' מרדכי רוביו הוא מחברו של ספר התשובות „שמן המאור", הכולל הכרעות הלכתיות בעניני הלכות התלויות בארץ, ואתה כהן הקשאנה בכרמים השייכים ליהודים ונמסרו לטיפול לידי הנכרים, בשמטה יכוד להותר הספירה בשביעית, לדעת הגאונים המתירים.

בד בבד עם השתלבותו בחיי הצבור הירושלמי הקפיד ר' גרשון לעמוד כראש והאב לעדת האשכנזים בירושלים, ובאגרת בי"ח אייר תקי"ז, כשלשלה לראשי קהלה כן על קופת האשכנזים בידי הכוללים על קופת החלוקה. הוא חתם בראש בעניני עדה האשכנזים בירושלים.

בתקופת עלייתו של רבי גרשון לארץ, ואין כאן מקום להזן בו קדם, עלו כמה מבני חוגו של הבעש"ט. רבי נחמן מהורודנקא ממקורביו הראשונים ולאחר מכן גם מהתנגו, הגיע לארץ ישראל עוד לפני שנת תי"ק, ואם כי יצא פעם אחת או פעמיים לחוץ לארץ ונזה בגזירתו בעת פטירת הבעש"ט חזר אלה לאחר מכן ובנחתו כבוד בטבריה. כן עלה רבי מנדל מפרמישלאן ואף הוא מצא מנוחתו בטבריה.

אף כאשר הגיעה לארץ השיירה המאורגנת הראשונה של החסידים לארץ ישראל, מתלמידי המגיד רבי בער ממזריטש קבעו את מושבם בצפת ובטבריה ולא בירושלים. בראש השיירה עמד רבי מנדל מוויטבסק שהיה מרבה להתפלל את זכר ירושלים. בהיותו של אותו מכתב בפורום „יהא עלמא רבא", שבו הוא מזכיר את דביקותו בבעש"ט „היה היה דבר השם ביד הבעל שם טוב זצ"ל", הוא משנה מקצב הקבלה: „ובא לציון גואל", ובסיום „ובא לציון גואל לירושלים", אף רבי מנדל ואתו מרבית בני השיירה התיישבו בצפת ואחר כך עברו לטבריה — שהי ערי הגליל שהפכו למרכזים על החסידות בארץ ישראל.

זכו תלמידי הגר"א לחדש ישובת האשכנזי של עיר הקודש, לאחר עשרות שנות חורבן. הם הצליחו להתארגן עם מוסדות קהילתיים, בתי־כנסת וכו', ותוך ניצול שעת כושר מדינית עלה רצונם בידיהם. לא כאן המקום להאריך בזאת, אך לציינו נציין כי בזכות זו קיבלו לידיהם את ההנהגה בחייה הצבוריים של ירושלים. מביניהם יצאו לא רק רבני העיר ובעלי ההוראה, מנהיגי ומנהלי מוסדות הצבור הכלליים אלא גם סופרי הקהלות, רושמי תולדותיה, שהעלו על הכתב בקהילות ראשונים לתולדות הישוב.

למען הדיוק ההיסטורי יצויין כי היו ביניהם שראו בהרואת לבם, וכך אנו מוצאים באחד התיאורים: „אולם הישיבות קושט בסיסמאות מפסוקי תנ"ך ופיוטים המדברים על שיבת ציון. כסא מגי הרצמד בראש הנשיאות לזכר הגר"א — — — הועידה נמשכה ימים מספר, ובסופה נתקבלו בה החלטות על סידור העליות ותמיכת המתישבים. כל הפעולות נמסרו לרכוזו של הוועד הראשי בשקלוב. בסיום הוועידה נערך משתה לכל האורחים בהשתתפות רבני שקלוב ותלמידי הגר"א".

כן מספרים לנו על ארגון „חברת חזון ציון" ועל כנוס „כנסיה גדולה של רבנים ועסקנים לכבוד ארגון העליה", וניכרים הדברים שלא היו לפני רושמי הקורות כל העדות, אף לא שמע מקודמיו ידיעות של ממש בנידון, אלא נשפע מאורות התקופה שבימיו על ארגון ועידות, עם נשיאות וכו' והוא שהעתיק אותה כמאה וחמשים שנה אחורנית.

יצויין איפוא לשבח ידידי הסופר הירושלמי ר' יעקב גליס, שאסף ב„ספר העליות" (הופיע זה עתה בהוצאת מוסד הרב קוק), מקורות העליה והנהירה לארץ הקדש, בכל הדורות ובכל הזמנים, עד לשנת ת"ר, ובכללם פרקים מיוחדים הן לעליית החסידים לערי הגליל והן להתיישבות הפרושים בערי הגליל ובירושלים גם יחד, ובהסתמך על מקורות ומסמכים הנציח את כיסופיהם לעליה, שהוגשמו הלכה למעשה.

מבריקי הדורות אנו מסתכלים בהערצה לראשוני ובוני הישוב היהודי בעיר הקודש. כולם אהובים, כולם ברורים, אולם אין אנו יכולים להשתחרר מן הרושם שכבר אז היו באלה שהיו כובשים לפרסומת ופרסמו „יוסי צבור", המתבטאים בכתובות צתנאיות שנשתמרו לדורות הבאים, ואפילו היו כאלה שברחו כמסחר קשה מן הפרסום, והרבה עסקני הישוב הירכן בראשם נמנו על הסוג הזה.

כדוגמא נציין כבעתיקות, שנינציה גיאו כבר בימים ההם, אנו מוצאים ידיעות מרובות שבצורתן ניתן לשחזר את תולדות בניינו של בית־הכנסת הגדול בחורבת רבי יהודה החסיד, המרכזי לעדת הפרושים, — אילו על בנייתו של המרכז המקביל לעדת החסידים, ביהכ"נ „תפארת ישראל" שנבנה ע"י כולל ואלין בצרך באותו זמן, אנו מוצאים רק פירורים בודדים, אם כי נתן „הבצלה" נוסד ע"י הרייך פרומקין, גיסו של ר' ניסן בק, היו יכולים לזכות לפרסומת אילו רצו בכך.

באידך, גבנו רושמי קהילות ירושלים על עדת הפרושים, ואין זה מן הנמנע כי בכלי שנתכוונו לכך היתה זו הסיבה שנקפה זכותם של עדת החסידים, והידיעות שהגיעו אלינו, עליהם ועל מוסדותיהם מועטים ביותר. רישומים מספר, שנאספו על ידינו בעמל רב לתולדות ראשוני עדת החסידים בירושלים, יועלו על הכתב במאמרנו הבא.

האם נניח את הנשק?

(המשך מעמוד ג')

תה משועת עד לשמים — בכל פה, לא היה מאומה, לא עתון ולא בתי ספר, לא סמינריונים ולא סופרים ולא כתבים, ולא בורים שום דבר.

והנה קם יהודי אחד, האדמו"ר מגור זצוקל"ל, ולא כהר שמא לא נמצא בה להשיב, ולא נתירא שמא ילעגו לנו, שמא יוקיעו את חרפתנו ברבים, ולא חשש מפני מה יאמרו אלה הבריות העלובות הנקראים כיום „חילוניים", שהם כה עלובים עד שאין מלים בפינו ואף בפיהם לתאר את מצבם המסכן.

מפניהם אנו חוששים? להם אין לנו מה לענות? האם זוהי כל התשובה שיש בפי הרב ב'?

כי שאוזן לו כרויה, שומע את אנקת החולשה שלהם, את קול הענות, לא קול גבורה ולא קול חלושה, רק קול התוללות עונה ביבבה.

ואנחנו כה חסרי אונים, עד שאפילו בשביל אלה, המפורדים עד היסוד — אין לנו מלה אחת? אם כך הדבר, הרב גרוסמן, הרי אני מסכים עמך, באו ונניח את הנשק להודיעין — ונוסיף נדבך על הניכו.

בביה"ס של החינוך העצמאי בבית וגן

קצב הגידול עולה על קצב הבניה

בינתיים ממשיכים ללמוד במרתפים...

— מאת מ. יוסיפון —

האולם החודש שזה נחנך היה מלא וגדוש בעת שנערכו בו חגיגות הסיום של שנת הלימודים בבית הספר של החינוך העצמאי בבית וגן, גם כאשר התכנסו בו 500 הבנות תלמידות האגף ל"בית יעקב" וגם כאשר יומיים לאחר מכן התכנסו בו 500 התלמידים של התלמוד־תורה שלומדים באגף נפרד לחלוטין.

השמחה היתה שרויה על הנוכחים, בביה הספר הגדול שנקרא על שמו של הנדבן ר' יוסף חיים ברלינר, שיצאו לו מוניטין כבית ספר מצליח לדוגמא, הגיע גם סוף סוף אל המנוחה ואל הנחלה.

השנה נסתיימה הבניה של אגף החדש בשתי קומות חדשות, נוספו 8 אולמות לימוד מרווחים, מהם 4 הוקצו לת"ת ו־4 לבית יעקב. השנה השלימה העיריה את בנין אולם ענק שאליו צמודים חדרי שרותים, שנועד בעיקרו לכנסים והתעמלות.

לומדים במרתפים

היכן למדתם לפני שהושלם אגף זה? המנהל העומד על בית הספר מאז יסודו בדירה צפופה ובצריף דולף, עונה בחיוך שובבני, היכן שנלמוד השנה. כאשר אני מתקשה להבין פישרה של תשובה מתוחכמת זו, נוטל את ידי ומביא אותי אל המרתף שהוא מקלט דו־תכליתי ומצביע אל קבוצת תלמידים המצטופפת שם ומקשיבה לשיעוריה. בית הספר צומח ומתפתח במהירות גדולה יותר מקצב הבנייה, עוד לא הספקנו להתאקלם בכיתות שנועדו להחליף את המרתפים וכבר שוב אנו חוזרים אל המקלט כדי לקלוט תלמידים חדשים.

חגיגות סיום מפוארות

חגיגת הסיום של הבנים נערכה כאחור יותר מפני שהבנים האריכו בכמה ימים את הלימודים. היו שם 500 תלמידים לבושים חגיגית, מן ההורים הוזמנו רק כמאתים. אלה שילדיהם עמדו בבחינות בעל־פה על החומר שלמדו כל השנה. אלה זכו בתעודות הצטיינות. אבל היו ביניהם גם רבים שהיו מוכנים גם לענות על כל מה שלמדו במשך שמונה שנות לימודיהם. ההורים נראו מאושרים מאד. רוח של קדושה שרתה על המקום, וכאשר קם לדבר המפקח הפנימי הרב לייב היימן המנצח על הבחינות בבית הספר לא היה צריך להאריך בדברים, אלא להביע תודה לכל אלה אשר תרמו להצלחה זו ובראשם אותו גרעין מוכשר של מורים שכל מוסד היה מתגאה בו, אלה הנושאים על כתפיהם את המשא הזה כל השנה.

פרסים לפי מחירון

מלבד תעודת ההצטיינות זכו התלמידים בפרסים, כל זה על פי תעריפון קבוע. פרק משניות בעל פה מזכה את התלמיד במחצית הלירה ואילו דף גמרא מזכה אותו בלירה שלמה, הרי למדנו שפרוטה הקטנה היא בעיניכם או גדול. והתלמידים שנראו מרוצים התרוצצו בין הספרים כדי לבחור את אלה שהיו רוצים בהם ואשר מחירם מתאים לחשבון הצבירה שלהם. הרב דוד פישמן מן הצוות המוכשר של המורים דאג לרשימה וסייע בידי התלמידים לרכוש את הרצוי במחיר הטוב ביותר.

תורה של בעל פה

המנהל הרב יצחק לויכטר מספר שמבצע זה של תורה של בעל פה מתנהל כבר זה 14 שנה. החודשים האחרונים של שנת הלימודים מחג השבועות ואילך מוקדשים לשינון בעל־פה. כאשר לידו מסייע „גדוד" של תלמידי חכמים מאברכי הכוללים, המשתתפים פעולה בשמחה, הקציר מגיה את הדעת? אלפי דפי גמרא בעל־פה. הקטנה היא בעיניכם? אומר לנו אחד האברכים שזה לו השנה השלישית להיות שותף לדבר מצוה זו שלא על מנת לקבל פרס. בעולם חמרני זה, כאשר בני גילם של נערים אלה נחפזים למגרשי כדור רגל במצב הטוב ביותר, וחבריהם נלכדים ברשתו של יצר הרע ומשרכים דרכיהם בבתי מרזח וקולנוע מעדיפים נערי חמד אלה את השינון של דף גמרא נוסף ואור פניהם קורן מאושר, כאשר מנצחים הם את האברך המנסה להביך אותם בשאלות חריפות.

רבות בנות עשו חיל

המסיבה השנה, הראשונה לפי התור היתה של תלמידות „בית יעקב". האולם המבריק היה גדוש בנות ואמהות. תזמורת של ששים בנות מאורידות בכלי נגינה פצחה בשירת אדירה, המקהלה השמיעה מנגינות חסידיות וגם ליטאיות מן המבחר, קבוצה אחרת מציגה הצגה מרהיבת עין, הכל ערוך בטוב טעם ודעת, על הכל פרוש צעיף דק של צניעות וחום יהודי מרווה נפשות, אוירה רוחנית שורר בכל.

לפני שמתחיל חלק זה של החגיגה באים אל הבמה לברך ראשי החינוך העצמאי, הגרי"ש גרוסברד המנכ"ל, זקן אנשי החינוך העצמאי, הרב משה פרוש שאינו מסתיר התרגשותו למראה הבנינים הנאים של בית הספר, כשהוא מזכיר את תלאותיו באותם ימי בראשית כאשר בתוקף תפקידו כסגן ראש העיריה נלחם למען הקמת בנין זה. הרב לייב היימן והרב יוסף גדב המביאים ברכה בשם ההורים.

אלה האחרונים מציינים את האוירה החינוכית הנעימה המציין את רמתו של בית הספר, את העבודה שכל המסיימות ממשיכות את לימודיהן במסגרת הסמינריון של „בית יעקב", כל זה בזכות צוות מובחר של מורות מצטיינות השוקדות על טיפוח הרמה החינוכית המסורית החברתית של בית הספר.

שנת הלימודים שאינה מסתיימת הולכים מחיל אל חיל

כך נסתיימה שנת הלימודים להלכה, אף למעשה נמשכים הלימודים וכמעט בכל תקופת החופש יהיו שערי בית הספר פתוחים. קייטנה תורנית לכיתות א' — ד' תמשך חודש ימים. כיתה ז' של הבנים ממשיכה לימודיה בישיבת „בית התלמוד" שפתחה להם את שעריה והם יחזרו לבית הספר שבועיים לפני שתתחיל שנת הלימודים, כך שבסך הכל יהיו להם רק שבועיים חופש. יתר התלמידים ממשיכים בשעורי ערב במסגרת „ישיבות ערב" ואילו כיתות ח' שכלם מתכוננים ללכת לישיבות, בהם מתחילה שנת הלימודים בר"ח אלול. קייטנה עירונית גדולה עבור תלמידות „בית יעקב" הנמצאת במבנה בית הספר בהדרכתן של מדריכות „בית יעקב". קייטנה זו זכתה לציון לשבח מטעם מחלקת החינוך העירונית.

מסיבה נוספת היתה לאותם תלמידים המסיימים השנה את בית הספר. הם זכו לברכות מפי הגרי"ש גרוסברד, הרב שמואל דיברג, הרב אלכסנדר מילר שציין את ימי בראשית של ביה"ס כאשר נשא על כתפיו את הספסלים והרב יהושע שקלאר האיש על הבחינות בגמרא.

ל. בן דב

בשולי דו"ח „ועדת חורב"

באחורי הכלים היבשות של דו"ח ועדת חורב נחשפים שני סוגים של אחראים ליום הגורלי, האחריות האחת היא של הבודדים שבידם היו מסורות ההחלטות המדיניות והצבאיות, ביניהם השעיר לעזאזל הפופולרי הבולט ביותר הוא משה דיין. האחריות השניה הכבדה לא פחות רובצת על כתפיהם של כל האנשים הקטנים שהיו מעורבים במישרין או בעקיפין בטרגדיה של מעלות ויתרו ברשלנותם, בקלות דעתם, או בכוחו של הרגל עוד נוסף כבד לאסון.

קל מאוד למקד את ההאשמות בשר הבטחון לשעבר. מציאותו של אדם אחד אחראי בשטח מספקת חומר ביקורת למכביר. אפשר להתפלפל ולהתדיין ארוכות אם נהג או לא נהג כשורה, אם היה במעשיו משום פזיזות ורשלנות או שהדריכו שיקול דעת נבון, אבל כל הדיונים האלו הם בבחינת חכמה שלאחר המעשה. ראוי לציין כשאנו דנים בדיין ובמעשיו באותו יום גורלי, כמה ביקורות כבדות בשקל. דיין נשאר אז וגם היום (כפי שגילה הופעתו בכנסת בשבוע שעבר) עקבי ונאמן בצורה מחלטת לעמדתו, כי בכל מקרה שהוא אין להכנע לדרישות המחבלים. בבאתו מתוך ההוכחה כי הכניעה לדרישותיהם פעם אחת, מהווה תקדים חמור כי פירושה למעשה מתן היתר רשמי לפעולות סחיטה ורצח נוספות ולמשחק בלתי פוסק בחייהם של בני ערובה. אפשר לחלוק על עמדה זו, אך אי אפשר להתעלם מן העובדה שדיין האיש הטיל לכל אורך הדרך את מלוא כובד משקלו מאחורי עמדתו ולפיה פעל, מצבו של היחיד הנדרש להכריע בשעה הרת גורל היה מאז ומתמיד קשה מאד.

קל למקד את ההאשמה בדמות מרכזית אחת, ונוח להתעלם מכל דמויות השוליים האנונימיות, שבוודאי שהיו מעורבות באסון מעלות. כבר דשו המבקרים ודשו בהתנהגותם של מדריכי ומלוי הטיול אבל לא להם באנו ליחד דברינו. דומני שכל האלמונים שהיו מעורבים בסיפור בדרך מקרה ממש. שבאותו יום ישבו הרחק מן העירה הגלילית, אבל בליקוי פעולתם ותרמו „תרומתם" הכבדה לאסון מעלות. אנו מחוייבים לעמוד ולהרהר על דרך עבודתם הקלוקלת כי היא חלק בלתי נפרד מסגנון העבודה בישראל.

נקח לדוגמא את מעורבותו העקיפה של משרד התקשורת במהלך בעלות, דו"ח חורב. נגלה לנו בשפתו המשפטית היבשה: „בגלל עיכובים בהרכבה הבינלאומית והעבב הקשר עם בוקרסט חזק ב־16.40 קיבל השגריר ידיעה מבוקרסט כי אין אפשרות לקבלם לחיות. וכי עלינו להעביר את המשוחררים לדמשק במהרה עד של הממשלה".

לא קשה לשוחר בדמיון אותם רגעים דרמטיים בם נדמה שבמשרדי הטלפון ברוכים בחתת לידיים. הסיביה דוהרת, וכל רגע חולף שיחק בחיי אדם. שליחים יבאו ובאו, חורשה רדפו אחת את רעותה, מצפים לקול מבוקרסט, להודעה משליחת המחבלים בבירה. זו אין קול ואין עונה "תקלות בלתי צפויות במרכזת הבינלאומית? מה היו התקלות? קשה לנו לנחש מה מסתתר מאחורי השפה הלקונית של ועדת חורב. אבל הרשו לנו להציע את האפשרויות המלות את ובו השיגרה של כל מנוי טלפון מצוי: המספר שחייגת איננו מחובר, כל העמדות תפוסות, המרכזנית יצאה להפסקת הצהרים...? כל הסממנים המהוים יום עבודה שגרתי במשרד התקשורת אלא שכאן היו חיי אדם תלויים על בלימה.

ועוד גילוי בלשון החוק היבשה של הדו"ח: סיפורו המזעזע של המברק מיום 13.5.74 בו הגווה המטה הארצי של המשטרה לפי בקשת צה"ל את המחלקות הסיור המחוזיות שלא לאשר החל מתאריך המברק טיולים בתחום של 10 ק"מ דרומית לגבול הצפון בלי תאום מוקדם עם מטה מחוז הצפון שיתאם מצידו עם פיקוד הצפון — המברק הגיע למטה מרחב הגליל ב־14.5.74. הוא עשה את דרכו ב־24 שעות במקום שנתיים או שלש. אילו היה המברק מגיע בעוד מועד סביר לתחנות על פי מהלך המאורעות שהטיול הטרגי לא היה מגיע אב ביה"ס במעלות. נחמה פורתא למנוע אולי בסיפורו של המברק לכל שולחי המברקים שהודעותיהם זוחלות על שקום ימצון בקצב הצב ישראל, גם במשטרת ישראל זוכה לאותה טיפול — אבל כאן המדובר בחיי אדם.

הפרים הקטנים האלו זורעים בכל הדו"ח בימים כהיקתם כל התקלות אינם עולים לא בעצביהם ובסבלנותם של האזרחים שהכנועים שכבר הורגלו בעל כרחם לרשלנות ולאדישות השולטות בכיסא. אבל פקיד שהורגל לזלזל בהפקידה, פקיד שאיננו חש את מקאו האחריות הרובץ על כל עובד ועובד לבן הזוטר ועד לבכיר מבהי המשרד, ימשיך תמיד בסקטיקה של האי אכפתיות. בארצנו התקופה הדיר. לפיגועים ולמבוכות חבלה הדצמה שלולה האדישה הזו לעלות בחיי אדם.

ובעצין לבקע באותו צבק. פריכם הודיה הצבה את התמציתי [illegible]

זה נוספת מתגובות ההורים השכולים על מסקנותיו. אחד מהם הטיח בממשלה האשמה כבדה של הספיה. בפרסמה ברבים את ההסכמה לדרישות המחבלים שמן האב, נבצה בן הילדים הכלואים לגסות ולהחליף בכוחות עצמם. היו תכניות של הילדים לגבור בכוח על המחבלים. אבל ההודעה הממשלתית מבצה את ביצוען. אין אדם נתפס על צערו וכך גם הדובר ההה ששכל את ילדו, אבל הסכנה הזו נראת לא כמפוקפקת לכדי, והיא פרי תסביך ישראלי ארפיני — הסופרהכיות בכל מצב.

אחרי שהסילו בוץ כה רב בזכרונם של ששת המליונים שהלכו כצאן לטבח, אחרי שהבזו את הנוער להגביש בהולך האונים של הנשמדים שלא קמו על מעניהם הגרמנים, מוכרח הישראלי להוכיח לעצמו ולעולם שבנסיבות דומות הוא איננו נוהג כאותם "כוגי הדב". אם הוא חסר אונים למול כהותה הוקפים הצולים עליו עי במה וכבהבבות הזרוע, הרי הוא נזקק אחר כך לשורה של נימוקים והרצים כדי לנמק את פסיביותו. זו היתה סיבת המשבר הנפשי שעברו השבועים הרבים של מלחמת יום הכיפורים, דגימה זו עולה גם מתוך דברי האב השכול שהבאנו לעיל.

ילדינו היו אמיצים — אמר בין השורות — הם רצו לגבור בכוחם על המחבלים אלא שהממשלה אשמה. עם כל ההערכה לגבורתם הספיבית של בני הערובה במעלות, הם גילו הרבה מאד אומץ לב בהתנהגותם בשעות הקשות, אפשר לפקפק במידת אחריותה של הממשלה להמנעותם מתקיפת המחבלים. הודעת הממשלה פורסמה בשעה 3. אחה"צ. הילדים ישבו כלואים בבנין למן שעות הבוקר המוקדמות. אם במשך השעות הארוכות הללו לא נעשה שום נסיון מצד הילדים הכלואים לגבור בכוח על המחבלים, קשה להניח שדוקא השעה האחרונות היו מולידות נסיון שכזה, מה גם שהילדים מספרים עצה שהאמינו למחבלים שהתחייבו לפניהם להסכים להארכת האולטימטום.

להצלחה אבות רבים והכשלון הוא יתום. אבל הצדים הרבים להכשלון מהאבבים כי ממהנג ובי בבזיד להטיל את האשמה איש על כתף רעהו. בבל הנובש של ההאשמות יש לבאר הכתובת מן המוזקיה. לתקן את הדרוש תיקון, ולעשות את כל מה שבכחו המתנהל של אחד לעשות כדי להבטיח כהיזר דמים כמו על כי בעתיד.

גרמניה המערבית עשויה לסייע בהקמת שדה תעופה חדש ברבת עמון

בון, — גאנצלר גרמניה המערבית הלמוט שמידט והנסיך יורש העצר חסן מירדן דנו באפשרות שגרמניה המערבית תגיש סיוע טכני וכספי להקמת שדה תעופה חדש ברבת עמון.

מארוקו תובעת ריבונות על סאהארה הספרדית

ראבאט, — המלך חסן השני חזר והכריז כי מארוקו תובעת ריבונות על סהרה הספרדית. הוא הורה לכמה מבין שרי ממשלת מארוקו לסייר בחוץ לארץ, כדי להסביר את עמדות הממשלה המארוקאית בשאלה זו.

בהודעה ממשלתית נאמר כי המלך כיהן כיושב ראש בישיבת קאבינט מצומצמת, שבה השתתפו 12 שרי ממשלה בכירים וביניהם ראש הממשלה אחמד עוסמן, כדי לדון במאמציה של מארוקו לקבל לידיה ריבונות על סאהארה הספרדית.

א. מרגלית /

התזמורת הדיסהרמונית

חלמנו חלום מחר. הזמן: בעוד שלושים שנה: המקום: רחבת היכל התרבות בתל־אביב: הנואם: אינטלקטואל־אמן מנהל התזמורת הפילהרמונית. וכך פותח ואומר:

"רבותי בושה היא לנו, בושה להופעה האבסית, כלימה הכסה פנינו המתקדמות־נאורות־משכילות.

המדובר כידוע, ביצירה המוסיקלית רבת ההשראה שהלחין שלה, הריהו גאון המוסיקה הנודע, נאיף חוואתמה. יצירותיו של חוואתמה מנוגנות בהרבית המדינות הנאורות בעולם, במיוחד בארצות ערב המתפתחות ובגרמניה הקמהים, שיחרות המוסיקה. בשם חופש האמנות, הרשו לי להביע הזדעזעותי, האישית העמוקה מיצרים פרימיטיביים המחבלים באוכלוסיה הישראלית ומוצאים להם בטוי בהפגנות המתקיימות כאן, נגד נגינתו רבת־ההשראה של המאכפראו, חוואתמה המהולל.

המפגינים למיניהם, שהחוש המוסיקלי שלהם משובש, למרבית הכלימה לעקרונות בלתי מוסיקלים, טוענים בצעקות גלפות, שלא יככינו, כי יצירות מנהיגים של רוצחי הילדים ב"מעלות" לפני שלושים שנה, ינוגנו בהיכל התרבותנו.

ואני שואל מה צעינה של פרשת הרצח הזכורה למולנו — להנאותינו המוסיקליות? אכן, האמן המהולל נאיף חוואתמה, היה מבמא בשעתו ביטויים בלתי אסטטיים ביחס ליהודים ובמיוחד לילדיהם. כולנו לכדנו שהמשפט החביב עליו, אותו שיתן למחבלים, עושי דברו, היה: "הרגו, הרגו כל מי שמוצג לידיכם: ילד יהודי, אשה יהודיה או איש יהודי". כמובן, אנחנו לא נבוא ללמד סניגוריה על ההתבטאויות בלתי נעימות אלו. אבל השאלה המרכזית לדידינו היא: האם רשאים לערב מין בשאינו מינו? האמנם, בשל נטיות רגשניות בפביית, יעשוק ציבור שוחרי המוסיקה בישראל לו־ ...יצירות התהגבות ביותר ברפרטואר המוסיקלי העולמי? האם עד כדי כך הידרדרה תרבותנו, שיעבדו כאן צנזורים ובידיהם מספריים גסות, והם יכתיבו לנו את הנאותנו המוסיקליות, עד כדי כך, שהמוסיקה הגאונית של נאיף חוואתמה, תהיה כאן בחינת טאבו? וכך נחנך את ילדינו. בביתו הגר של מוסיקה מצונזרת, בהשראת אבותיה שעבר זמנן? (אציין שנאיף חוואתמה לא הרג ילדים יהודים במו ידיו, הוא אידיאולוג בלבד) ובכן, המפגינים הידועים מקולניים, נישאים ברוח חסירות הרבות, כגון אלו: "עדיין מהדהדת באזני רבים כאותו "מוסיקת" הרצח של הרימונים והיריות שכוונו אל ילדי מעלות", או "האם הפילהרמונית מוכנה לנגן יצירות של רב־טבחים ובלבד שהוא רב־אמן?" ועוד כהנה וכהנה סיסמאות דימגוגיות, עלמשה כרבתנו התרבותית היא לדון בהן.

דבר אחד יהיה ברור: הציבור המוסיקלי הנאור בישראל לא ישלים עם טרור, שמטרתו היא לכבות מכנו חויה תרבותית ומוסיקלית, ראשונה במעלה. נאיף חוואתמה האמן לא יוחרם בארץ הזו, השואפת להיבנות על אדנות התרבות הנאורות לא נסכים ל"חרימו" בהשכלה ובהנאה המוסיקלית, בגלל רגישות מופרזות של אנשים, הנאמנים עדיין לתיאוריות ישנות, הדנות ברגשי אחוה בין בני העם. כדלנו מבחים להתעלות מכל סנטימנטליות ילדותית. מה שאמר נאיף חוואתמה אינו רלבנטי לויכוח עם התזמורה שכל עניינה הוא בביטוי המוסיקלי ההדר שהוא נתן לרגשותיו.

המוסיקה בכלל אינה מכירה בגלים, כי אם בנגינות והן בלבד יהוו לתזמורה קנה מידה לאישיותו היוצרת של מחברה.

אנא, בשם האמנות הצרופה, חידלו מן הויכוח והנו לנגן בשלוה את יצירותיו של גדול המוסיקאים של העת החדשה". — — — ואז התעוררנו לצלילי הנגינה של ואגנר שבקעו מהרדיו של השכן.

זכרון להולכים

הרבנית אסתר קליינרמן ע"ה

כבר עבר זמן מאז יום מר, גמלו וכאב בו נסתלקה אותה אשה יקרה אסתר קליינרמן בתו של הגה"צ זצ"ל נהיתה ז' תולנמה הורי של הצד־דישה מאמע במלוא שלימות התפ־קיד והאישיות מכל הבחינות בין בי־ראת שמים ובין בחינוך ליראת שמים ולמידות טובות בשלימות שלום הב־ית צרכי הבנים שלימוד ללא שום ארגה וצניעות הבנות, בקביות הי־תה מביאה ליהדי" בימי שרב משקה קר ובימי החורף הקרים משקה חם ל־בייה. ובפרט במאם זורה הביתה היי השלחן ערוך ומוכן שהם בכל מה שמ־שיב נפשם. בזכר לעין כל הי' שומע משאה נפשה בחיי לימודם ותורתם כצת שוהי החולות ויסוד מיזום לי־מוד התורה הק' וכי הם חייבו לשלם, להמשיך ולהתמיד בה בכל מקום ב־כל מצב שיהי'.

אישיות האידישע מאמע שבה היתה ספוגה ורווי ותבונה של גדולי עד ש־היתה אם כל חי, שכל מר נפש ולכל קשה יום בתוך לב ב־סביבתה, שלפני הי' שופך את מר לי־בו, נבדברי האימהות המקורים שר־פים לבביות אם, בהם הי' מתנחם מ־לבד מה שהיתה פורסת לפניו שלחן בלא בזול מהר העשיר מאילך שסלי־חה בחלקה. ולא היתה מסתפקת ביצי־את ידי חובה בנתינת. פרוטות או יד־תי מזה, אלא מקרבה הנאה וגצרך ובמלאה את ספוקו.

וצד כיק ימי' הי' בזכר מה שאמר צ"ל אביה הגאון להיר ירא שמים בסתר ובגלוי, הר"ר שמואל הלל שר־נקר וצוקיל שאמר שכל נפש שוה ל־ליבה, לא הי' אצלה כל הבדל צער של בן משפחתה, או צער וכאב של אדם זה, ותיתה נאנחת ומצירה על כל דר־צ"ל כל אדם, עד כדי שהיתה לה שפה כשיתאה ומאימה אפי' לאלו שבפר בזמן התרחקו ממנהגי ירושלים הק־דושים והטהורים מכל שיח ושיג — בעוד שהיא שמרת על מקוריותה כ־בת אנשי ירושלים של אז, חיים של נקיות הדעת אשר בירושלים. במטרה למלא את חובת האדם בעולמו, על־אדמות ברוחניותו התמדה בעמל־תו־ביוד התורה הק' מתוך יותר נמול על הבלי העוה"ז אפי' בחיי דוחק שאף פעם לא קבלה עליהם בשך כל חיי'.

שנים רבות שהיתה סובלת מחולשה כללית ועייפות מכל שני עמל לשותה של צורכי הבית גידול הבנים הבנות בדירת חדר אחד ללא כל נוחיות שכל זה נשאת על שכמה בצנעה ובכל זאת ניהלה וסי־פקה הלאה את כל צרכי המשפחה שבכות ושמחות ללא ליאות עד שפ־קדה אותה מחלתה יסורים איומים על אנושיים ולא אחד ולא שנים מרופאי סמוך שעורות ראשונים ואיבדו במעט את כל טעם צבדים ולחם יומים לא יכלו לצעום עין בלילות, שנתם לא ערבה להם, לחיים יצאה להם כאפר ומימיהם לפי רוש מרוב צער ומחד מרעה. שמים ומה עוד שלאשה יקרה באדם אשר כזו קו־אלך הם דיני שמים — והוא עצמה אף פעם ואף רגע לא הרהרה עליהם, ולא אמרה דבר ורק בקשה והתחננה שיתפללו עליה, ולא יקום מתפללה שיקום השי"ת עלי' ש־מלוך באור עליו היסורים ומחיר תבוא לה הישועה. ואף רגע לא איבדה את תקותה בה' חבורך שהוא כל יכול. ביומה האחרון עוד ביקשה שני דב־רים שהנשארים בעוה"ז מקבלים לקי־חה בגשם וברוח יהא נאמן אחד לה־בירו ושכלם ישמרו והלאה את כל מ־נהגי המשפחה מכל הליכות חייהם כראוי לבני ולצאצאי גדולי ירושלים וגדולי ליטא צד והדר לבושה והשתק ליום אחרון.

על כל התישעים המוזלים והמצומים ברוח האידישע מאמע לפרט ולכלל ובמידות האשה היל האמיתית היתה טהורה בפנימה באוהל צניעות בלי שום התלבשות כל שהוא צניעות וחיצוניות ועוזת פנימיות יוצאות כן הי־כלל הכל לה' נעשה בסתר ובפשי־טות נפלאה אפי' במקומות שהיתה מחוייבת העיקרית לשצניעותה ופשטו־תה מכסה על כל האהילה.

אשת חיל נמצאה ואשה חיל נאצבה גמלה לבעלה יבלים רק טוב ומכל רע צער ורחק מבעי התבל. הרבים שעקי־דה ומהם לא נתנה חלקו — אכן גמ־לתהו טוב ולא רע כל ימי חייה, יהיו מלאים אלו שהם כעת מוציר מקורות חיה במקוריות, הדוגמא והזכרון לצא־צאיי ומכירי מוקירה, למען ישאפו ללכת בדרכיה הוהלכים ונשכחים בי־דור יתום זה.

תנצב"ה.

אחד מבני המשפחה

הגארדין מסתייג מהודעה על צעצועים ממולכדים שהטילו מטוסי צה"ל

לונדון. — "גארדיין" פירסם הוד־עה מטעם המערכת, ובה נאמר כי המערכת סבורה שטענות בדבר צעצועים ממולכדים אשר הוצנחו על ידי מטוסים ישראליים כמעל ל־שטח לבנון, אינן מתקבלות על הדעת, וכי, במבט אחורה מצטע־רת המערכת על שהסכימה לפרסם לפני זמן מה מודעה בתשלום מ־טעם "פלשתין החופשית" שבה ב־כללו הטענות הללו.

בהודעת מערכת "גארדיין" נאמר "מודעה מטעם פלשתין החופ־שית, תחת הכותרת: אם הרגת ע־רבי — מה בקרך? פורסמה בעתון בו ב־26 ליוני. אותה מודעה כללה תצלום של בובה ושל דובון, ותח־חת לצילום היתה הכתובת: צעצו־עים אלה הנראים כבלתי מזיקים — מות צפון בתוכם. הם הוצנחו על ידי מטוסים ישראליים ובכל אחד מהם היה טמון מטען נפץ". "מדיניותו של גארדיין היא כי העתון איננו צריך לצנזר או לסרב לקבל מודעות פוליטיות, גם במק־רים אשר בהם אין המערכת מסכי־מה עם תוכן המודעות. אך העתון לא יפרסם כל דבר שאינו נכון מ־בחינה עובדתית או שיש בו כדי להטעות".

"לא תמיד ניתנת לביצוע בדיקה של התוכן העובדתי של מודעות פוליטיות" — נאמר שם להלן.

"לפני פירסום המודעה שנמסרה על ידי "פלשתין החופשית", בדקה המערכת ונוכחה לדעת שהתצלו־מים הופצו בקנה־מידה בינלאומי באמצעות "אסושיאייטד פרס" וכי כמה עתונים פירסמו טענות פלש־תינאיות בדבר השימוש בצעצועים ממולכדים כאלה בהתקפות התג־מול שנערכו על ידי ישראל על מ־חנות פליטים בלבנון ב־17 למאי".

"לאחר פירסום המודעה, נתקבלה תלונה משגרירות ישראל בלונדון. לכן פתחה מערכת העתון בחקירה נוספת, אשר לא הוליכה למסקנות שאינן ניתנות לערעור. הכתב של גארדיין בבירות סיפק תוכר־רקע על המאורעות בתקופת פשיטות ה־תגמול. הוא גם ראיין ילד אשר נ־פצע קשה על ידי חפץ שנראה כצע־צוע אולם אי אפשר היה לקבוע בבירור את מקורו של חפץ זה".

בהמשך הודעת מערכת "גארדיין" נאמר:

"במכתב למערכת העתון אומר דובר ביום א' מטעם עזרו יאפי, איש "פלשתין החופשית" את אותה מו־דעה ומציין כי העובדה שהיא נת־פרסמה בגארדיין הוכחה שיש בה כדי לתת סימוכין להאשמה הפלש־תינאית נגד ישראל. לכן מבקשת מערכת גארדיין לומר כי לא עלה בידה להשיג אימות בלעדי לאותה טענה, וכי היא מאמינה שהשימוש בצעצועים ממולכדים על ידי מטו־סי ישראל הוא דבר בלתי מתקבל על הדעת בהחלט. וכי במבט אחורה מצטערת המערכת על שהסכימה בלכתחילה לפרסם את אותה המו־דעה". (עתים"א)

חוברת הדרכה והסברה בענין גיוס בנות תשלח לכל בת בארץ בהגיעה לגיל 17

ארגון יוצאי צבא נאמני תורה החל בימים אלה במבצע הסברה של בשליחת חוברת הסברה והדרכה בנושא גיוס בנות לכל בת במדינה, הג־יעה לגיל גיוס.

החוברת כוללת את פסק דין ה־רבנות הראשית לארץ ישראל האוסר באיסור מוחלט גיוס בנות לצבא, את נוסח סעיף 30א של חוק שירות בטחון הקובע שאשה המוכיחה שמטעמים ש־בהכרה דתית מונעים אותה מלשרת שירות בטחון פטורה משירות זה, ואת תקנות שירות בטחון הקובעות את הסדרים לקבלת הפטור לפי ה־חוק. כמו כן כלולים בחוברת הוד־אות מפורטות לבת כיצד לנהוג ב־לשכת הגיוס ובפני ועדת הפטור, והגדר ספסי הצהרה.

במרכז החוברת מופיע מכרז ההתחם צ"ע יותר מאלף יוצאי צ.ה.ל., ה־תומך בבנות המצהירות, הקורא ל־ביטול גיוס הבנות.

מטרות המבצע הן:

— להביא לידיעה כל בת בארץ את חומרת האיסור של גיוס בנות;

— להצמיד לרשות כל בת את ה־ידע הדרוש כדי להשיג פטור על פי החוק;

— להביא אמצעי הסברה בקרב ה־ציבור הרחב, להביא לידיעת הציבור הרחב ובייחוד ציבור הבנים את עמדת יוצאי צ.ה.ל. המתנגדים ב־בנות המצהירות הקוראים לביטול של גיוס הבנות.

בנוסף מקוים להוסיף כבסיס חבור בשטח גיוס הבנות הנברים בכך ש־אלפי בנות בהגיעתן לגיל שמונה עשרה חוסר ידיעת החומרה האיסור או בגלל אי התמצאות בחוק. כבר גם, כל בת הדע מצווה לאן לפנות בבליה והיא נתקלת בקשיים בעבני גיוס. הפעולה מתבצעת בעזרת ההשב י.ב.ב.

● בנק "יעדי" לפיתוח הקלאי, חב־רה בת של בנק לאומי, מנפיק סדרה של אגרות חוב צמודות למדד המחי־רים לצרכן נושאות ריבית של 4 אחוזים לשנה, שתעמודנה לפדיון ב־שנת 1984. 20 מיליון לירות לשו־מות על שם, ו־5 מיליון לירות ל־מוכ"ז. ההדרה הזו היא ה־79 במספר שבנק "יעדי" מנפיק.

מועד הפעלת קו ההזנה לרמת השרון יקבע בימים הקרובים

לא הוחלט על כל דחיה בהפעלת הקו לרמת השרון. מועד הפעלתו יקבע בימים הקרובים, בתום תכנון הקו והבדיקות המקצועיות הנערכות עתה. מועד הפעלת הקו יקבע תוך תאום עם הקואורדינטור "דרך" הנועד להפעילו. שר התחבורה לא שינה הח־לטתו בנדון, על כך הודיע דובר משרד התחבורה.

ועדת הכספים של הכנסת:

יש להביא לאישור מוקדם הסכמים עם הבטוח הלאומי המחייבים הוצאות אוצר

יו"ר ועדת הכספים, הח"כ ישראל קרגמן, מסר בהודעה, שהורינו לשר האוצר כי מן הדין להביא ל־אישורה המוקדם של הועדה. כל הסכם בין המוסד לביטוח לאומי לבין הממשלה המחייב הוצאות כסף מתקצי־ב המדינה.

במשך הדיון בחוק התוכנית הכלכלית החדשה

ועדת הכספים של הכנסת המשיכה בדיוניה בחוקים הקשורים בתוכנית הכלכלית החדשה. הועדה קבלה מש־לחת של ההסתדרות הארצית שהשי־בילה השגות לחוק מס בימון הכש־(והוצאת שעשה־ומשלחה) של הרצד־העוזל של ההסתדרות שהשמיעה הש־גות בדיוניה בחוק מילוות מלחמה על שבח מקרקעין. הועדה החליטה לפטור מן המילוה 200,000 הלירות הראשונות של דירת יחיד בתוספת גבול נוסף של 20,000 לירות עבור כל ילד החל מן הילד הרביעי.

ועדת הכספים של הכנסת החליטה ברוב קולות, להניח על שולחן הכ־נסת הצעת יו"ר הועדה, הח"כ יש־ראל קרגמן, לסיכום דיוני הוועדה בעניין האינפלציה. הועדה גם הח־ליטה להניח הצעה כיפוס שהוגשה ע"י ח"כ זלמן שובל.

צו ההפקדה על יבוא — לאישור ה־כנסת

ועדת הכספים החליטה גם אחר להביא לאישור הכנסת צו ההפקדה על יבוא. עם זאת החליטה והוצעה לה־כניס שינוי בצו, כדי לפטור מהחובה ההפקדה חומרי גלם וציוד מסויימים, כך שסכום ההפקדה ירד מיבוא של 4.5 מיליארד ל"י ליבוא של 4 מיליארד לירות. ההפקדה תחול בכל מקרה שסכום המכס הישתלם על הסחורה עולה על 60 אחוז מע־רכה של הסחורה וזאת במקום 35 אחוז בצו המקורי.

הוקל עונשם של רמי ליבנה ומלי לוהן

בית המשפט העליון הקל באופן ניכר בעונשיהם של רמי ליבנה ומלי לוהן, שהואשמו בקיום מגעים עם סוכן של פתח וביצוע על ענ־להוה. בית המשפט קיצר את עונש המאסר שהוטל על רמי ליבנה מ־10 שנים ל־4 שנים ואת עונשה של מלי לוהן מ־7 שנים לשנתיים.

השופטים החליטו לקצר את העו־נשים לאחר שקיבלו חלק מערעורי־הם של השניים וזיכו אותם באחת מהעבירות, שיוחסו להם.

רמי ליבנה ומלי לוהן, בת"א הורשעו בבית המשפט המחוזי בחי־פה בקיום מגעים עם סוכן "אל פתח" שהגיעו לישראל ב־1970 במסגרת ביי־קורי הקיץ.

הפסיק שביתת רעב

שובת הרעב בכפר יונה, משה אר־צי, הפסיק ביום ו' את שביתתו, לאחר שהבטיחו לסידור בתו הפ־עוטה במעון הילדים המקומי הוצב־רה לטיפול דחוף של לשכת הסעד המחוזית.

על כך הודיע ראש מועצת כפר יו־נה; לכתב עתים באיזור. (ע).

רוב מוחלט למערך בבחירות לאיגוד פועלי היהלומים

המערך זכה ברוב של 65.11 אחוז בבחירות לאיגוד פועלי היהלומים, לועידה הארצית ולמועצות המקומיות של האגודות שהתקיימו ברחבי הא־רץ.

בעלי זכות הבחירה היו 4000, מהם הצביעו 2214, שהם 56 אחוז. מר אריה גרדשטיין, מזכיר איגוד פועלי היהלומים, אמר לכתב עתים, כי אחוז גבוה של בעלי זכות הבחירה הם צעירים וכי לאחר מלחמת יום הכיפורים חלה ירידה גדולה בענף בעיקר בקרב צעירים צלה ודבר זה מסביר את שעור ההצבעה הנמוך יח־סית. (ע).

רוגז בבאר שבע על העסקת פועלים ערביים בכריית קברי חללים

העסקת פועלים ערבים בכריית קברים לחללי מלחמת יום הכיפורים, שאת גופותיהם יעבירו בקרוב מק־קומות הקבורה הארעיים לבתי עלמין צבאיים, ובהם בית העלמין בבאר־שבע, עוררה תגובה חריפה מצד הור־רים שכולים.

כריית הקברים על ידי פועלים ער־בים נתגלתה לפני ימים אחדים כאשר משפחה שכולה עלתה לפקוד את קבר בנה בחלקה הצבאית בבית העל־מין בבאר־שבע וראתה את המעשה. אנשים הקימו צעקות, ובהתארגנות אנשי המועצה הדתית בבאר שבע סולקו הפועלים הערבים מן המקום. ההורים טענו, כי הדבר פוגע ברגש־ותיהם. לאחר פרסום שניתן לדבר בעתונות, הגיע ביום ד' אחר הצ־הריים לבית העלמין מספר משפחות שכולות על מנת לעמוד על אמיתת הידיעה, אולם אחר הצהריים לא בוצ־עו עבודות בשטח בית העלמין.

הוברר, כי המחלקה להנצחת החייל כשרה את ביצוע חפירת הקברים ל־חללי מלחמת יום הכיפורים לקבל־נים יהודים דווקא. בשרד הבטחון אמר ביום ד' כי הקבלן המבצע את הצו־בודה בבית העלמין בבאר שבע הת־בקש ביום ד' לאשר אם הפסיק פו־עלים ערביים, אך הוא השיב בש־לילה.

בעבר הועסקו פועלים ערביים ב־בית העלמין בבאר שבע על ידי קבלני מצבות וקבלני גינון, אך הס־כמה הדתית הרחיקה אותם מהעסקה.

אין יחסים מתוחים בין בנק ישראל לבין "בנק אוף אנגלנד"

לונדון — "הבנק אוף אנגלנד" הו־כחיש ידיעה שאולי נפר בימים האח־רונים המתח בינו לבין בנק ישראל בקשר להתמוטטות בנק א"י בריטניה — כותב העתון "גארדיין".

דובר הבנק אוף אנגלנד אמר לכתב העתון, כי ידוע אינו יודע דבר על מחלוקת כלשהי עם שלטונות הבנקים בישראל.

הדובר הוסיף, כי הבנק המרכזי האנגלי טרם קיבל תמונה ברורה על מצבו של בנק א"י בריטניה בלו־נדון, שהוא חברה בת של בנק א"י בתל אביב. עם זאת, עדיין נש־אר הבנק הלונדוני סגור. לאור מצב זה, קשה להניח שהבנק אוף אנגלנד ישמור על עמדתו הבלתי מחייבת זמן רב.

בינתיים כשרו שתי חברות הבטוח שבבעלות ולפר ויליאמס המנות, כי אין להן קשר להסתבכות של הבנק. שתי החברות הן חברות בטוח מהגדולות ואין להן לטענתן קשרים בנקאיים ולא קשרי שותפות עם בנק ישראל בריטניה בלונדון.

ועדת הגנים שע"י אגודת ישראל — סניף חיפה

הודעה

הרינו שמחים להודיע כי לקראת שנה"ל תשל"ה

יפתח אי"ה

גן ילדים

חדש לגילאי 3—4 ברחוב מיכאל 16 חיפה.

פרטים והרשמה:

משרדי אגודת ישראל רח' נורדוי 20, חיפה

כל יום בין השעות 7—4 אחה"צ

בכבוד רב

ועדת הגנים

ברחבי העולם

20 אלף מתו בהודו באבעבועות

יותר מ־20 אלף איש מתו השנה בהודו באבעבועות ואין סיכוי לבלימת התפשטות המחלה — מסר סגן הבריאות ההודי אביה קיסקו.

במדינת ביהאר מתו מן המחלה 18 אלף איש, והיתר מתו במערב בנגל ובאסאם.

■ ■

הבנק העולמי יגדיל את הסיוע למצרים פי 4

הבנק העולמי יגדיל את הסיוע ואת המלוות שהוא נותן למצרים, שעד כה הוגבלו לסכום מירבי של 20 מיליון דולר בשנה, פי 10 — על כך מסרה סוכנות הידיעות המזרח תיכונית.

לפני כמה שנים הפסיק הבנק העולמי להעניק למצרים מלוות והגיש לה סיוע.

עוד נאמר בידיעה: סוכנות הידיעות המזרח תיכונית. שהבנק יספק למצרים את הכספים הדרושים להגברת היצור החקלאי והת־עשייתי ולקידום הבניות הקשורות עם פתיחתה מחדש של תעלת סואץ, נוסף על כך יממן הבנק העולמי את שיפור מערכת הרכבות המצריות ואת הרחבת מפעל דשנים.

משלחת של הבנק העולמי עומדת להגיע לקהיר בתחילת החדש הבא כדי לעשות סידורים לביצוע התכניות. (ע"ר).

■ ■

להק פילים השתולל במורדות ההימליה

ניו דלהי, — להק של פילים זועמים אחוזי זעם השתולל בשבוע כל השבוע למרגלות ההימליה, הלהק, המונה כ־160 פילים, פרץ להודך מהרי ואלאגורי בבואו מתוך הג'ונגל של אסם ובוטאן, נהרסו מספר בתים, כ־5 איש נהרגו ורבים נפצעו. (ע"צ).

■ ■

נפלה מקומה ה־14 וסבלה רק פגיעות קלות

ילדה בת שנתיים נפלה בגובה 14 קומות, ריסקה בנפילתה את גג הפח של מוסך לאחר שנחתה על מכונית, מצאו רופאים כי פציעותיה הן קלות בלבד.

אביה של הילדה אמר למשטרה כי בתו טיפסה על כוננית ספרים, כדי להביט דרך החלון וזה נפתח לפתע. היא נתגלתה על ידי עובד של המוסך.

בבדיקה הרפואית נמצא כי היא סובלת רק בקרע בעורק דם וכו־יזעוע. (יופ"י).

■ ■

ממשלת אירן תרכוש מניות מפעלי קרופ

ממשלת אירן עומדת לרכוש למעלה מ־25 אחוזים של מניות מפעלי הפלדה של קרופ במערב גרמניה.

זו הפעם הראשונה, שהוהרה קוהפות זרה בבעלות של מפעלי קרופ. שר האוצר האירני הושאנג אנסארי אמר, כי על פי ההסכם יספקו מפעלי קרופ לאירן גם ידע טכני ותוקם חברה השקעות משותפת, שמושבה יהיה בטהרן.

על פי ההסכם, אירן ומשפחת קרופ יפעלו בשותפות על מפעלי הפלדה. ההון הרשום של מפעלי הפלדה קרופ היא 575 מיליון מרקים וזהה נמצאים בידי חברת המניות קרופ 95 אחוזים של המניות.

■ ■

אסמרה — עיר מתה

אדיס, — אסמרה היא עתה עיר מתה, לאחר שנעזבה על ידי הא־סלקים האמריקאים.

במחילה, שהיו הומים בעבר הירדים, הם עתה שוממים. רחובותיה מלאים פושטי יד ומחוסרי עבודה.

לפי אומדן 35 אלף מבין 140.000 תושבי העיר הם מחוסרי עבו־דה.

התושבים סבורים כי "החזית לשחרור אריתריאה" מסוגלת עתה להשתלט על אסמרה בכל עצה.

■ ■

כווית הזמינה ביוגוסלביה עבודות ב־98 מיליון לירות שטרלינג

כווית, — כווית התמה עה הסכם עם חברה הבדכה יוגוסלבית להקמת בסיסים צבאיים בבסיכויות במחיר 98 מיליון לירות שטר־לינג.

העתון בציין שהממשלה הייתה על זה נוסף עם החברה האמרי־קאית "אי.טי. טי" להקמת מתקני תקשורת בבסיסים.

עוד בציין העתון שכוויית תהיה בקרוב בהקמת בסיסים צבא־יים. (ע"ר).

■ ■

בולגרי נמלט מארצו במכונית קירור

סט גאלן, שוויץ — בולגרי בן 37 נמלט לשוויץ במכונית קירור העמוסה תות שדה — על כך מסרה משטרת שוויץ.

בהודעת המשטרה נאמר כי האיש שהה חמשה ימים במשאית שהה מאושפז הבולגרי בבית חולים.

המשאית הגיעה לתחנת הגבול סט. מארגרתן ביום ה־11 ביולי, כאשר המוכסים פתחו אותה הם מצאו את הפליט, שלא היה בהכרה מליאה, כשהוא בין משלוח תות השדה.

הוא היה לבוש בביגוד חורף עבה ובפרוה, אך מצבו היה תקין. (יופ"י).

■ ■

אופיום הרואין וחשיש

הונג קונג — המשטרה לכדה השבוע את הכמות הגדולה ביותר של סמים מעצרים מזה שנים, כאשר תפסה כמות של אופיום ו־150 ק"ג מורפיום בשווי של 6 מיליון ל"י — מסר דובר משטרת הונג קונג.

מבאנגקוק נמסר כי המשטרה המקומית תפסה הבוקר 4 ה־ק"ג הרואין בבית מלון, ועצרה את האורח הסיני שהחזיק בסמים. בקמבודיה נמסר כי אנשי המכס האוסטרים בגבול אוסטריה־בריטניה החרימו היום 250 ק"ג חשיש. הסם נמצא במכוניתה של בריטאית צ־עירה. (ע"צ).

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה הדתית ירושלים

פצצי סלים (שלום) בן נתום (רוק) עיראק — ירושלים, רפאלי (רפאל) (סימבול) לולו (לילי) בת מאיר (רו־קה) ירושלים — ירושלים.

פינק אהוד פנחס בן יהושע ברוך (רוק) חדרה — קיבוץ שלוחות, בני יצחק (ליפר) (דינה) בת אריה (רו־קה) שדה אליהו — שדה אליהו.

ביזמר מנחם בן יוסף (רוק) פתח תקוה — רמת גן, שטיינברג דבורה בת יצחק (רוקה) ירושלים — ירו־שלים.

בשעון אדואר בן רחמים (רוק) — ירושלים, משען (לבית עזי) ביזה בת שלום (גרושה) ישראל — ירושלים.

נחמן יצחק בן משה (רוק) ישראל — ירושלים ולד מאיר אורית (יוליה) בת תאודור (רוקה) רומניה — ירו־שלים.

ולנר רוני ישראל בן יהודה (רוק) ירושלים — ירושלים, שנברג עדנה רות בת שלמה (רוקה) ירושלים — ירו־שלים.

פסיאן (יוסיאן) ברוך בן סוליכן (שלמה) (רוק) פרס — כפר סבא, יו־סיאן ציונה בת רחמים (רוקה) יש־ראל — ירושלים.

זהן חיים בן יהוא (רוק) מרוקו — מעוז ציון, עברי רבקה בת מרדכי (מרדכי) (רוקה) ישראל — מבשרת ציון.

אליעקים ציון חי בן זבולון (רוק) ישראל — ירושלים, צוני איזה בת אברהם (רוקה) ישראל — ירושלים.

עזרית פאלי (אליהו) בן פליטה (רוקה) טוניס — בת ים, צמיאל גלוד־יה בת מאיר (רוקה) צפולה — ירו־שלים.

אידלס יצחק משה בן אריה (רוק) כפר סבא — הבונים, מירבך לוטאן לאה בת שיל (עזריאל) (רוקה) צר־פת — ירושלים.

דזגרי אברהם בן סוליכן (שלמה) (רוקה) אירן — ירושלים, קיכמבן צליכה בת ברל (דב) (רוקה) בריה"מ — ירושלים.

מכן אברהם בן יוסף (רוק) מרוקו — ירושלים, נחמני רחל בת יעקב (רוקה) מרוקו — ירושלים.

פיפיאצולו ישראל בן ישכר (רוק) בריה"מ — אשקלון, גמטלטוריף ביה בת יוסף (רוקה) בריה"מ — ירושלים.

בויך אברהם בן שמואל (רוק) רו־מניה — מגדל העמק, לבקוביץ אסתר יוכא בת מנחם מנדל (רוקה) ישראל — ירושלים.

אופק (אופטובסקי) מנחם בן מאיר ברוק ישראל — באר שבע. אופק (ע־רעבי) (לבית בחקון) שרה בת שכ־פן ברושה ישראל — טבריה.

כהן יצחק בן יוסף רוק מרוקו — ירושלים, בן תנו בטי בת שם טוב רוקה מרוקו — ירושלים.

טבב סלומון (שלמה) בן דוד רוק אלג'ייר — ירושלים, פודידה עליזה בת דוד רוקה חיפה — יפו.

גולדנבנברג דוד מרדכי בן טרגא פייביש רוק אוסטרליה — ירושלים. שטיינברג אבלין אני בת הנרי רוקה פרין — ירושלים.

הזן שמואל בן אברהם רוק מרוקו — בית שמש, שלום רבקה בת דניאל רוקה ישראל — עכו.

אבן חן (פרלכן) בעולם (חיים בשו־לם ידידיה) בן אורי רוק ישראל — ירושלים. פנס (לבית סירקל) בת צ־בי בת אליעזר רוקה ישראל — ירו־שלים.

גולן (גולו) רמי (רחמים) בן הדודה רוק עירק — ירושלים, דהן פני בת משה רוקה מרוקו — ירושלים.

אזגבר יצחק בן יוסף רוק ישראל — ירושלים, רפאלי מיכל בת אליהו רוקה ישראל — ירושלים.

אביגד (אברמוביץ) דוד בן אברהם רוק ירושלים — ירושלים, פירו זי־לפה בת ניסים רוקה ירושלים — ירו־שלים.

אביב"ר החכים בן יוסף רוק ירוש־לים — ירושלים. כהן (הגבי) רחל בת עזרא רוקה ירושלים — ירושלים.

חן (חמראוי) אברהם בן גורגי רוק עיראק — ירושלים. זקס פרנסיס (גילה) בת ברוכין אידלזור רוקה דר"א — ירושלים.

לוי ג'כיל (גבליאל) בן אברהם רוק עירק — ירושלים, כוזהי אילנה בת יוסף רוקה ישראל — ירושלים.

בסינגר מיכאל בן יעקב רוק שוויץ — ירושלים, דבר לוניקה רוז בת א־ברהם רוקה ארגנטינה — ירושלים.

תפוזי (סופזי) כצד בן נסים רוק מצרים — ירושלים. מכן לאה (הלן) בת דוד רוקה מרוקו — ירושלים.

כשרגובי האדזל סוריאנו (חיים כו־ביה) בן איסר רוק ארה"ב — ירו־שלים. סינגריך שרה בת איזק (יצחק) רוקה רומניה — ירושלים.

— * —

אצל משרד הרבנות הראשית ר"ג

בירה אליה בן ציון רוק טריפולי — רמת גן, סיסבון כרמלה בת יעקב כהן גרושה חיפה — רמת גן.

גוזלן זהר בן אבשלום רוק ישראל — ראשון לציון, באבא אירית בת יעקב רוקה ישראל — רמת גן.

דסקל סמי בן קין גרוש רומניה — נתניה, אימברג זיבה בת סילובן רוק־קה רומניה — רמת גן.

טחיג אהרון בן צלה רוק עיראק — רמת גן, סיני יפה בת יחזקאל ר־וקה ישראל — תל אביב.

משולם זק בן שמואל גרוש בו־לגריה — רמת גן, חסון לוטי בת אלבירט מלמד אלמנה בולגריה — חיפה.

מתתיהו משה בן נסים רוק תל־אביב — רמת גן, ברדעה כוכה מג־רייט בת פראנגאואה רוקה הונים — צרפת.

סלע יהושע בן אברהם סיהון־ברש־קי רוק ישראל — ראשון לציון, פרי־בץ אסתר הביבה בת משה אברהם רוקה ישראל — רמת גן.

עידו אליהו בן עובדיה גרוש עירק — גבעתיים, ברגר שרה בת ליאון הוכבר גרושה פולין — רמת גן.

קיר יצחק בן געים רוק עפולה — רמת גן, כואיסו מלכה בת זין סו־איסו רוקה כפר יבנה — רמת גן.

קורנובסקי דורון בן אריה רוק ישראל — רמת גן, אנגיל ורד בת יוסף רוקה ישראל — רמת גן.

קיזר צבי בעז יהודה רוק ישראל — רמת גן, צכנובר רחל בת מרדכי רוקה ישראל רמת גן.

רדומסקי מגדל בן יוסף אלבן פולין — רמת גן, ציגלר גרינהויס לאה בת משה (אהרון) בלט אלמנה פולין — רמת גן.

רייזנבלום יוסף בן ברוך רוק רוסיה — רמת גן, רוזנבאום דינה בת שמ־אל רוקה רומניה — פתח־תקוה.

והנברג רן בן אברהם רוק ישראל — זכרון יעקב, קופמן אורלי בת בנימין רוקה ישראל — רמת גן.

רוכביץ ישראל בן קלמן רוק אר־גנטינה — רמת גן, זהב ציונה בת אברהם רוקה ישראל — רמת גן.

רוזיגאן בהרה בן עזת רוק פרס — קרית שמונה, שלום רחל בת סלים רוקה תימן — רמת גן.

רפפורט אלכסנדר בן סמי רוק רו־מניה — רמת גן, אלפסא דינה בת ליונל רוקה ישראל — כפר שמריהו.

שוסברגר ולדה בן פרנצה רוק יו־גוסלביה — רמת גן, ערביט א־להה בת יוסף רוקה ישראל — רמת גן.

שכנהולץ יוסף בן לודויג גרוש רוק פולין — נהגיה בלו הילדה אנה בר מרק רוקה אלזיר — רמת גן.

תבור שלמה בן ברוך טופרובר ר־וק תל אביב — רמת גן, קופטש א־לנה בת מיכאל רוקה תל אביב — גבעתיים.

אצל משרד הרבנות טבריה והסביבה

יעקב ב"ר דוד סולל רוק תוניס — ירושלים. בלההה בת ר' אברהם עבי רוקה טבריה — טבריה.

משה מנחם ב"ר יצחק זיס רוק פ"ת — ק. לביא רות אסתר בת ר' אפרים קריצלר רוקה טבריה — לביא.

יצחק ב"ר משה דיזכן רוק מרוקו — טבריה, רנט־רוז בת ר' רלף הופכן רוקה ארה"ב — ירושלים.

יעקב ב"ר יחאי לוי רוק טבריה — טבריה, עליזה בת ר' ישראל לוי רו־קה עפולה — קרית שמונה.

ליהוארברוך ב"ר דוד ליפשיץ רוק צפ־ה — יבנאל מרים בת ר' בנ־ימין פולולסקי רוקה חדרה — חד־רה.

יוסף ב"ר יעקב שמחון רוק טבריה — טבריה לאה בת ר' יוסף קליין רוקה בית הלל — טבריה.

גבריאל ב"ר משה פינאן ריק מרוקו — טבריה, סימה בת ר' סוסי לשיארי רוקה טבריה — טבריה.

אליהו ב"ר משה אלון (אמסלם) רוק טבריה, אליהב־ר בת ר' סנן הלר רוזה ארה"ב —טבריה.

משה סרון ב"ר מהדי שדזי רוק פרס — ק. שמונה חנה בת ר' ביזס סגרון רוקה טבריה — טבריה.

דוד אברהם כנרות בן מעת בראי־בר רור, טבריה, תמר בת ר' נפתלי קיב־רוקה טבריה — טבריה.

משה ב"ר מרדכי גוזלן רוק טבריה — טבריה, דחל בת מסעוד מרדכ־י רוקה טבריה — טבריה.

מדעון ב"ר פרגי נחום רוק טבריה — טבריה, דליה בת ר' משה בריהא־י רוקה טבריה — טבריה.

דוד פרנקלין ב"ר סולומו אריאס־ רוק ארה"ב —טבריה, ברכה בת ר' אברהם זיהוני רוקה טבריה —טבריה.

טל ב"ר נחום חבר רוק טבריה — טבריה, מלכה בת ר' נסים עטיה רוקה טבריה — טבריה.

דיקטוד ב"ר דוד רוק טוניס — חצור א', תחיה בת ר' רחמים כהן רוקה טבריה — טבריה.

מרדכי ב"ר נסים עולמי רוק טבריה — בנגל, אסתר בת ר' שמואל פרץ רוקה באר שבע — מצלות.

משה ב"ר מרכל זירע רוק עפולה — יבנאל, עפרה בת ר' יונה מנדלבך רוקה חיפה — קרית אתא.

ציון הררי ב"ר אברהם עזרי רוק מרוקו — טבריה, יפה בת ר' אליהו זיהני רוקה טבריה — טבריה.

מאיר ב"ר יוסף רוק טבריה — טב־ריה, מהנה בת ר' יוסף ניזרי רוקה טבריה — טבריה.

מאיר ב"ר יוסף לוי רוק טבריה — טבריה — טבריה.

טבריה, אילה בת ר' שמעון טייטן רו־קה טבריה — טבריה.

שמעון ב"ר ציון דללי רוק טיראס — טבריה, מציוניה בת ר' אברהם בנבי־רוקה מרוקו — טבריה.

פוזי ב"ר אפרים שאול רוק טבריה — טבריה, אושרה בת ר' סברי עבד רו־קה טבריה — טבריה.

מרדכי ב"ר אהרון סימוני רוק ברי־ת — טבריה רנה בת ר' אליהו אפלבין רוקה מרוקו — חצור הגלילית.

אברהם ב"ר שמעון מגל רוק טב־ריה — טבריה, אנס בת ר' סעדה אוחיון רוקה מרוקו — טבריה.

חדשות הבורסה

— מאת יעקב בריגר —

● ביום הכיפור עם סגירת המסחר בבורסה, נשאר הדולר נהיר במחיר של 4,70 לירות הדולר, בבמחירי ה־מדד היתה הבנמה מעורבת עם תנו־דות לשני הכיוונים, בבנינות, נרשמו ירידות שערים קלות.

● ההתמוטטות בבנק א"י בריטניה השפיעה בצורה קשה על שוק הא־שראי הפרטי ונהרכת להיכמכות של מרבית סוחרי הכספים בבנקי הלוואות גם תגובות ערבויות בבקאיות.

● בשוק החופשי למטבע חוץ, נר־שמו בסוף השבוע המחירים דלהלן: דולרים בשטרות גדולים 4,97 ל"י, דולרים בשטרות קטנים 4,92 לירות, מארקים גרמניים 1,94 לירות, פלור־נים הולנדים 1,75 לירות, פרנקים צרפתיים 0,97 לירות, פרנקים שוויצ־ריים 1,64 לירות, סטרלינגים 2,35 ל"י.

לוח היום

ב"ה יום ראשון ב' בב"א תשל"ד

דף היומי: חולין פ"ח,

משנה יומית: מעילה פ"ב מ"א.

הלכה יומית: שבת פ"ג ה"ל.

זמן ק"ש המגא	5,44
זמן עמוד השחר	3.57
חצות	
זמן שקיעת החמה	7.46
צאת הכוכבים	8,21

תורנות בתי מרקחת

ירושלים

"רמות אשכול" רחוב מרכז מסחרי.

תל אביב

"בבלי" רחוב דיזנגוף.

"איסטון" רחוב אחה"ע 91.

בני ברק

"עזרה" רחוב ברדיצ'ב 130.

נתניה

"גבעת" רחוב שער הגיא 14.

פתח תקוה

"פינסקר" רחוב פינסקר 2.

רמלה לוד

"בזהר" מרכז מסחרי.

באר שבע

"רמב"ם" שכון ד' מרכז.

בת ים

"בת־ים" רחוב בלפור 45.

חולון

"עזרה" רחוב ההסתדרות 80.

הרצליה רמת השרון רעננה כפר סבא רמתיים

"קרבר" רחוב סוקולוב 18 הרצליה.

תורנות רופאים

ירושלים

משעה 8 בליל שבת ועד ל"ד בבוקר תחנות מגן דוד אדום — הנהלה. ברטאה עם רופא פתוחה בבלים למקרים דחופים במשך כל שעות היממה.

תל אביב

ד"ר הר אבן, אפשטיין 6. ד"ר סגל, בלוך 12. רופא תורן בכ ד.א טלפון 101.

חיפה

תחנה מ.ד.א — חיפה — טלפון 101.

תורנות בתי חולים

ירושלים

פנימית, נשים, — שערי צדק. ילדים, עיניים, — בקור חולים. אוזן וגרון — "הדסה": התקפות לב הכשות נחש בית החולים הקרוב.

תל אביב

רוקח הדסה.

חיפה

"כרמל".

כל המחלקות — "תל השומר", "מאיר", — כפר סבא.

עזרה

משטרה: ירושלים, תל אביב, חיפה, רמת גן, בני ברק, חולון, פתח תקוה, הרצליה, אשדוד, אשקלון, באר שבע, טבריה, נתניה, נצרת — 100; אילה — 2244; חדרה — 22444; טבריה — 30444; קרית שמונה — 40444.

מכבי אש: ירושלים, תל אביב, חיפה, פתח תקוה, הרצליה, אשדוד, אשקלון, רחובות — 102; רמת גן — 742222; בני ברק — 781133; גבעתיים — 723333; ראשון לציון — 942222; חולון — 843112; אילת 2222; באר שבע — 2222; חדרה ונתניה 22222; טבריה 30222; נהריה — 922222; נצרת — 5522; קרית שמונה — 40133.

מגן דוד אדום: ירושלים, תל אביב, חיפה — 101; אילת — 102; רמת גן, בני ברק, גבעתיים — 781111; חולון — 843133; פתח תקוה — 912333; נצרת 54333; הרצליה — 981333; נתניה — ; ראשון לציון — 942333; אשדוד — 22222; — 23333; רחובות — 951333; ראשון — 22333; אשקלון ובאר שבע — 3333; חדרה —

מטוסים

במספר הטלפון כדי לוודא מועדי המראות ונחיתה מטוסים — 03-614656

אשה המעוננת בעבודה

בעזרת בית (עזרה כללית)

וטיפול בילדים

לקראת שנת הלימודים הבאה

מתבקשת לפנות ב...

לטל. 336058

המודיע

עתון יומי — ירושלים

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן

לקבלת מנויים ומודעות

Y. A. ZISHINSKY

1672 — 53 rd street

Brooklyn, N. Y. 11204

Tel. 851 5016

851 5100

مكتب الأمل

שר האוצר האמריקני:

ההתפתחות של ישראל מובטחת

בנובמבר יהיה ההסכם הכלכלי מוכן לחתימה

בתגובה למחאת הנציגים הדתיים:

ראש עת"א הורה לסגור מיד בתי-קולנוע בשבתות

הזהיר הארגון מעבירות על חוק העזר העירוני

הועלו מחירי חלב ביצים ופטמים המחיר לצרכן יישאר - תוגדל הסובסידיה

בוטלו המדחנים בירושלים

תחזית מזג האוויר

הטמפרטורות ההזויות להיום: ירושלים 22—31; חיפה 23—30; תל אביב 21—30.

טרקטור המונע ללא אדם - הוצג לראשונה

משמש בעיקר את חיל ההנדסה של צה"ל

מקרה חמור של גזילת עיני נפטר בביה"ח הדסה

שר השיכון הבטיח סיוע לקריה החסידית בחצור

הבניה תתחיל לאחר ט' באב.

קדאפי הורה להטביע אניה שהיתה בדרכה לישראל

קאהיר יום ה' — קולונל מועמר קדאפי, יו"ר מועצת המהפכה הלובית, הורה לצוללת מצרית לטרפד את אניית הנוסעים הבריטית "המלכה אליזבת ה-שניה", שעה שאניה זו היתה בדרכה לישראל, כשעל סיפונה 580 יהודים, הבאים להשתתף בחגיגות לציון יום השנה ה-25 להקמת המדינה — זאת מגלה היום העתון "אל אחבאר".

מוזכירות אגו"י בירושלים דנה בעניני השעה

נחשפו מנהרות בשכם

מאסר על ניסיון לעבור לממלכת ירדן שלא כחוק

שני הדייגים: ברחנו מצרות משפחתיות...

הנקר הסורי אינו מכיר בהפרדת הבוחות

קנס על הפקעת מחיר שירות חיתולים

חוף רחצה נפרד נפתח השבוע בטבריה

ר"מ

לחטיבת ביניים

בעל נסיון בכתה על-יסודית ובהשפעה רוחנית

דירה נאותה (הסעה לחנוך הילדים לבני ברק)

המעונין יציין תולדות חיים למוסד חרדי, ת.ד. 65

ראשון לציון

לרואה חשבון

דרושות

1. עוזרת להנהלת חשבונות
2. עוזרת מתלמדת מגיל 17-16

לכתוב בכתב יד פרטים מלאים לת.ד. 11031 ת"א

נצלי את החופש

השתתפי בקורסים לסריגה

במכונות אמפיסל

רח' חגי 5 בני ברק

הודעה ובקשה

לכל מקבלי הלוואות מגמ"ח „ישועות יעקב" ע"ש הרה"ח ר' יעקב זייבלד וגמ"ח ועד כולל קאסוב בע"ש אדמו"ר קאסוב בירושלים שנתנו צ'קים מבנק א"י בריטניה עליהם לבוא כדי להחליף הצ'קים בצ'קים מבנקים אחרים

בתודה מראש

ישראל זייבלד

מרכז בית יעקב בארץ ישראל — **מכון בית יעקב למורות** ירושלים

ימי עיון תשל"ד

תכנית של יום ראשון ב' במנחם אב

בשעה 8.30 תולדות עם ישראל בימי "הראשונים"

10.00 הרב הראשי לירושלים הגאון הרב **בצלאל ז'ולטי** שליט"א — "הלקח ממאורעות תשל"ד"

11.00 הגאון הרב **יצחק גרינברג** שליט"א — "חינוך ליראת שמים ולאמונה"

11.30 א. הרב **יצחק מן** הי"ו — "הגילויים האחרונים לחקר השואה"

* * *

ב. חינוך למדות בספרי הראשונים

* * *

4.00 א. הרב **יצחק מן** הי"ו — תעודות השונות ביישוב הישן בירושלים ובערי מאחרות בא"י בשנים תק"ס—תר"ס

* * *

ב. "חודש אלול"

* * *

5.30 — "גלות וגאולה"

7.30 הגאון הרב **ברוך מרדכי אזרחי** שליט"א — "דרכים בחינוך לתורה ולמצוות"

אנחנו משתתפים בצער רב ובהבין קודר על מותו המפתאומי של הנכבד והנעלה

ר' **מנחם ארי'** בן יעקב **ראטה** ז"ל

מיוצאי סעקעליהיד, שהיה עסקן בצ"ה וראש הקהלה שנים רבות בלי לאות

ששבק"ח במוצש"ק פ' פנחס תשל"ד

המקום ינחם את ביתו וגנו החו"ב מו"ה **דוד** נ"י ואחיו הרה"ג מו"ה שלום הלל נ"י שה' לו לעזר וסיוע בפעולותיו הכלליות ולכל משפחתו

בשם תלמידי הגה"צ שר התורה מסעקעליהיד

אברהם יוסף חנוך קליינמן

הקמת המצבה

של האשה הצדקנית צנועה וחסודה

מרת **יהודית** (איבי) **ערלאנגער** ע"ה

תתקיים בס"ד ביום ראשון לס' דברים ב' מנחם אב בהר המנוחות בירושלים

יוצאים באוטובוס מס. 29 בשעה 4.00 אחה"צ העובר ליד התחנה המרכזית להר המנוחות ומתכנסים בשעה 4.15 ליד שער בית החיים

המשפחה

דרושה

דירה גדולה

בעיר העתיקה בירושלים (רובע יהודי)

לשכור לשנה

טל. 02-234570 3 אחרי

ת.ד. 1306 מס' 20

הסתדרות נשי אגודת ישראל — ירושלים

בס"ד

בזה אנו מזמינות להרצאתה של הגב' **ח.ה. זלושינסקי** תחי' מבני ברק

על הנושא:

נשים — ולימוד תורה — כיצד?

שתתקיים אי"ה ביום שלישי, ד' מנ"א תשל"ד (23.7.74) בשעה 8.15 בערב "בבית פנחס" רח' שבטי ישראל 5

בברכה

הועד

סמינר למורות ולגננות "בית יעקב"

תל-אביב — רח' ר' יצחק אלחנן 4 — טל. 59392

ביום שלישי ד' במנחם אב תשל"ד בשעה 5.45 לפנות ערב, תערך אי"ה באולם הגדול של הסמינר, תל-אביב רח' ר' יצחק אלחנן 4

הרצאה לתלמידות

ע"י הגב' **מרים הנדלס** תחי'

מורה בסמינר

— התלמידות מתבקשות לדייק בהופעתן —

ספריית הסמינר, ספרית "**בית מאיר**" תהיה פתוחה לתלמידות החל משעה 4.30

הסתדרות בנות אגודת ישראל

תל-אביב והמרכז

סמנריון הדרכה

(ימי עיון)

במסגרת בית הבראה (מחנה קיץ) יפתח אי"ה ביום ד'—י"ט בכ"ב אב תשל"ד, ויסתיים ביום ב'—כ"ד במנ' אב — 5 ימים.

בבנין פנימית "**בית אברהם**" בפתח-תקוה

מתקבלות מדריכות "בנות" ו"בנות אגודת ישראל" ותלמידות כיתות י"ב (די) אי וב' מורות (ה' וו') אף שאינן מדריכות בפועל

- הרצאות ע"י טובי הנואמים החרדיים ומחנכות "בית יעקב".
- פעולות הדרכה לדוגמה
- הכוונה למשחקי חברה

— מספר המקומות מוגבל —

ההרשמה ביום שלישי ד' במנחם אב תשל"ד בין השעות 5—6 לפנות ערב, במשרד סמינר "בית יעקב" תל-אביב, רח' ר' יצחק אלחנן 4

לעובד חברתנו מר **שלום רפפורט**

שפע ברכות לאירוסו עב"ג **רחל סופר**

יחיאל נרקיס קנמי בע"מ

חברה לסחר קנדה — המזרח התיכון

ברכת מזל טוב לבבית

למעלת מורנו

הגאון הרב **אברהם ברדקי** שליט"א

לרגל אירוסי בתו תחי'

המברכים מקרב לב

כולל אברכים מצוינים

ע"ש **אדמו"ר קאסוב בירושלים**

ולומדי השיעור בדף היומי

למוסד חינוכי על יסודי

דרושות מדריכות חינוכיות

נא להתקשר בטלפון 528177, 531014

או בכתב לת.ד. 16059 ירושלים

בית החולים שערי צדק

דרושות פקידות כלליות בעלות תעודת בגרות

עם ידיעה טובה בכתבנות עברית ושליטה באנגלית מדוברת

המעונינות מתבקשות לפנות אל מנהל המנגנון בביה"ח

טלפון: 233364 ת.ד. 293 ירושלים

מכללה טכנולוגית תורנית

קרית נוער ירושלים

דרושים לשנה"ל השל"ה

1. **אברך פנימי-ה** (נשוי)
2. **מדריך פנימי-ה** (רווק)
3. **פקיד למזכירות פדגוגית**

המעונינים יפנו בהקדם לטלפון: 02-531212 קו פנימי 28

אנשי ירושלים!

הנכם נקראים בזה להשתתף בהמוניכם

בעצרת ליל תשעה באב

שתתקיים במוצאי שבת ליל תשעה באב בשעה 9.30 ברחבה הגדולה בשכונת זכרון משה רח' פרי חדש 8 ירושלים בה ישמיעו דברים רבנים ואישי צבור.

על חורבן ירושלים ובית המקדש.

על הגזירה המרה של ניתוח וניוול מתי ישראל, על ידי פתולוגים יהודים בארצנו.

על מסע השמד ועקירת האמונה בהשארות הנפש, תחיית המתים ושאר ערכי הדת והמוסר.

העצרת הביע מחאתה והזדעזעותה ...

העצרת ...

העצרת ...

דעו! ההקלה ... באו כתוצאה מהתתפות הכבירה של אלפים ורבבות בעצרות הבאה.

לכן! אל יעדר חלק במאמצי הצבור בפעולתם להצלת מתי מצוה מניוול וביתור.

אל יפקד מקומו ומקום אנשי ביתו בבעמד קדוש השם של רבבות ישראל.

כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה

ועדה צבורית להגנת כבוד האדם

ת.ד. 5052 ירושלים

הסתדרות נשי אגודת ישראל בני ברק

המועצה להחוק החינוך הדתי בארה"ק

ביום שלישי ד' מנחם אב בשעה 8.30 בערב, בבנין באר יעקב רח' הרב הירש 10 בני ברק יערך בס"ד

כנס מרכזי לתשובה תפלה וצדקה

על המאורעות שעברו עלינו בשנה הנוכחית והוביתינו בעצה זו ישאו דברים:

הרב ר' י. גודלבסקי שליט"א

— מגדולי המחנכים באה"ק נשיא קרן הילד

הרב ר' י. יוספי שליט"א

— מחשובי המחנכים המשפיעים בבני-ברק וסביבותיה

...

בברכת התורה

ההנהלה

כמו כן יערכו כנסי התעוררות בס"ד בירושלים ביום שני ג' מנחם אב, בשעה 8.30 בערב

בבאר שבע, חיפה, נתניה, ובקרית שמונה

פרטים נוספים יבואו בס"ד

...

עסקני צבור המעונינים במקומותיהם לפעול לביצור חומת היהדות בשעה זו מתבקשים להתקשר לטלפון: 03—788539